

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis

Leidžia kas Pankadienį
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas L.Ackawanna 4-5529

MINNESOTA
HISTORICAL
SOCIETY

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"

Published Every Friday

By the Lithuanian Alliance of America

Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.50

To Foreign Countries \$2.00

"T E V Y N Ė"

307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

No. 37

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized on June 27, 1918.

New York, N. Y., Rugšėjo (September) 11, 1936

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N.Y., under the Act of March 3, 1879.

Vol. XXVII

Susirinko Lietuvos Seimas

Dr. Šliupo Inicatyva Pareikalauta Reformų Demokratine Kryptimi.

KAUNAS, rugsėjo 1 dieną (AP). — Po metų fašistinio valdymo šį rytą atidarytas Lietuvos parlamentas (seimas), kuris svarstys konstitucijos pertvarkymą. Daromi spėjimai, kad naujai išrinktas seimas gali iškelti planus valstybės pertvarkymui Italijos pavyzdžiu.

Policija budriai saugojo prezidentą Antaną Smetoną, kuomet jis Kauno gatvėmis vyko atidaryti Seimą. Projektuojamas generalis streikas neįvyko.

"Literary Digest" tačiau praneša, kad seimas atidarytas nepaprastai ankstyvu laiku — 7 val. ryte. Taip pat šis savaitinis žurnalas pažymi, kad pradėjus funkcionuoti Lietuvos seimui baigiasi diktatoriškas Lietuvos valdymas ir sugrįžtama į demokratinę valdymosi formą.

Tai tokias žinias paduoda anglų spauda apie Lietuvos seimo atidarymą. Tuo tarpu pirmo seimo susirinkimo pateiktas trims seimo atstovams žemiam telpantis reikalavimas, kuris ats už save kalba.

REIKALAVIMAS REFORMŲ DEMOKRATINE KRYPTIMI.

Palanga, 1936. VIII. 17. J. M. Jonui Raudonui, Kretingos apskrities atstovui seime. (Pasiūsta taipgi Kiprui Stankunui ir Al. Kniūpiui — seimo nariams).

Malonė, priimdami pasveikinimą, žinoti, kas mums piliečiams rūpi, ir kokių reformų valstybėje mes trokštame susilaukti.

1. Lietuvos Respublika privalo būti demokratiška, nes gyventojų daugumą sudaro pil. sermėgiai ukinkai ir neturtiniai miestelių gyventojai. Nė teokratijos, nė oligarchijos, nė aristokratijos negalime pakeisti, nes homų nepripažįstame. Demokratija yra vienintelis teisingas valdymosi forma. Bent dauguma esame kiau les ganė.

2. Konstitucija privalo būti pataisyta ir teisingumu paremta. Visi piliečiai (be išimčių) turi būti lygūs akivaizdėje įstatymų, kurie privalo būti kodifikuoti, niektm (nė bažnyčioms nė ponijai) privilegijų neteikiama. Piliečių laisvės ir teisės privalo būti nustatytos (žodžio, presos, sąžinės, tikėjimo ir netikybės, susirinkimų, organizacijų ir talkininkavimo), lyginai ir pareigos seimoje, bendruomenėje ir valstybėje (vaikų ir tėvų atsinešimas vieni į kitus, darbštumas, altruizmas, patriotizmas, žmoniškumas, švarumas, guodonė kitų ir visos žmonijos).

3. Lietuvai be seimo atstovų reikia dar senato, kurio funkcijomis būtų: ratifikavimas su tarčių su svetimomis valstybėmis, kontrolavimas viešų įstaigų ir priežiūra vykdančios valdžios biudžeto panaudojime.

4. Bažnyčia reikia atskirti

nuo valstybės. Bažnyčias palai-ko jų dogmoms tikintieji, valstybė — gi nieko neduoda (nė medžiaga, nė pinigais). Vieno lynei tik lietuviams, o svetimžemiai iš jų pašalintini. Centrai, žemės ir trobėsiai, bažnyčioms ar vienuolynams valdžios dovanoti ar suteikti, grįžta tautai ir išdalinami bežemiams ar mažžemiams. Mokesčiai už apeigas ir patarnavimą seimo nustatomi. Procesijos ir eisenos tik bažnyčių ir šventorių ribose teisėtinos. Bažnyčių ir vienuolynų skaičius — seimo nustatomas. Kunigija moko tikinčiuosius savo dogmų bažnyčiose.

Civilinė metrikacija visiems piliečiams privaloma, nors tikintiesiems nėra draudžiama sulig jų bažnyčių kanonais pasiegti. Visi vaikai nors nelegaluotų šeimų ar merginų, esti piliečiai lygūs kitiems. Civilinė metrikacija neatidėliojant pervestina.

5. Mokykla esti mokslui ir auklėjimui skiriama, todėl ten ne vieta tikyboms dėstyti. Religijos mokslas tai palyginamoji pasaulio tautų religijų istorija, ir etika (moksas, kaip reikia elgtis ir žmonėms tinkamai sugyventi). Mokykla visiems privalo būti prieinama, ir nemokama, iki vaikai baigia gimnaziją ar kitą augštesnę mokyklą. Mokykloms užlaikyti visi gyventojai apledami mokyklinė mokestimi. Mokyklose dogmos, katechizmai, malkos ir poteriai nemokomi.

6. Seimas privalo pasirūpinti, kad politikiški nusikalčiai taptų amnestuoti.

7. Politikos partijos, kurioms terupėtų narių interesai, mums nėra svarbu. Tautos ir valstybės reikalai privalo višimės piliečiams rūpėti, ir delto cenzura bereikalinga ir naikina piliečių iniciatyvą, kurią reikia padrasinti, o ne nuneigti. Tik tokiu keliu tėra galima šalies pažangą ir gerovę užtikrinti. Presos nusizengimams, šmeižtams, kurtymams prieš tvarką ar vyriausybę nebūtais faktais — skiriamas teismas, o ne komendantų baudos ar uždarinėjimai.

Socialė gyventojų apdrauda — ligoj, senatvėje, apleistojė kudiystėje — tinkamai sutvarkytina. Pensijos žmonėms, neturintiems 60 metų amžiaus, nemokamos, ir neprivalo būti didesnės kaip 700 litų mėnesiui (sulig dabartiniu rinkos stoviu).

Vyriausybė privalo susirūpinti emigrantų buvii ir geriau organizuoti jų santykius su tėvyne: išeiviai prisidėjo ir dar daugiau prisidės tėvynės gerovei ir jos vardui iškelti, jeigu tinkamai bus paremti kultūros ir švietimo reikaluose. Jiems reikia palikti Lietuvos pilietybės teisė.

Reikia žiūrėti, kad mažiau būtų bažnyčių ir kalėjimų, o daugiau šalyje šviesos, kultūros ir laisvės.

Tokie tai mūsų nusistatę

KRUVINAS LIETUVOS KUNO PIUVIS — DEMARKACIJOS LINIJA. Vaidelyje matome Lietuvos-Lenkijos demarkacijos liniją Linkmėnų miestelyje. Čia matomos lietuvių ir lenkų sargybos būstinės. Lenkų sargybinis daro kratą pas okupuotosios Lietuvos gyventoją, kuris grįžta nuo lenkų darbų į namus. Jo ukis yra perkirstas demarkacijos linija.

Anglų Lakunė Perskrido Atlantiką

Anglijos lakunė, ponis Beryl Cluttenbuck Markham, rugsėjo 4 d., 1:50 val. popietį New Yorko laiku išskrisdus iš Abington Airporto, Anglijoj, be sustojimo skristi į Floyd Bennett Field, Brooklyne, savo žygį baigė privertiniu nusileidimu Balaire Cove, netoli Louisburg, Naujojo Škotijos (Kanados provincijos). Besileidama sudaužė savo lėktuvą, tačiau lakunė nukentėjo tik apraskydama savo veidą.

Tai pirmutinė moteris pati viena perskridusi Atlantiką į Amerikos pusę, nuskrįsdama be sustojimo apie 2,700 mylių per 23 valandas ir 15 minučių. Netikėtas išsibaigimas gasolinio privertė lakunę nusileisti nepasiekus kelionės galo. Mat visu laiku prisėjo skristi prieš smarkų vėją ir todėl jos lėktuvo greitumą sumažino nuo 150 mylių iki truputį daugiau 100 mylių į valandą. Todėl negalėjo užtekti gasolino ir apie 800 mylių nepasiekus savo kelionės galo, turėjo nelaimingai nusileisti pirmoje patogiausioje vietoje sausžemį pasiekus. Vis tik drąsios Anglijos lakunės pasiektas gana sėkmingas žygis, skrendant per audras, liūtį ir miglų ir didžiulą kelionės nematant kur skrendama ir besivaduojant tik instrumentais. Todėl neverti teikiamas kreditas poniai Markham už taip sėkmingą perskridimą Atlantiko, tokiose sunkiose aplinkybėse.

Francija Didina Karines Jėgas

PARYŽIUS. — Francijos premiero Blumo vyriausybė, nepaisydama finansinės padėties, nutarė sustiprinti savo karines jėgas: kariuomenę, laivyną ir karinių lėktuvų daugumą status. Tokis vyriausybės nutarimas padidintam ginklavimui kainuos apie 4,200,000,000 frankų. Vadinasi, šių metų valstybės biudžeto deficitas apie 17 bilionų frankų dar virš 4 bilionais frankų padidės.

Šitą francijos vyriausybės nutarimą skaito tiesioginiu atsakymu Hitleriui, kuris pailgintą kariuomenėje tarnavimu Vokietijos armiją padidina iki 120,000,000, o Francija kariuomenės turi 650,000 įskaitant ir kolonialę kariuomenę. Todėl ir Francijos vyriausybė nutarė didinti kariškas jėgas.

12 Nubaustųjų Klaipėdoje. Klaipėdos komendantas nubaudė apie 12 asmenų už kiršinimą vienos visuomenės dalies prieš kitą.

—Sao Paulo, Brazilijoje, Sejonas nuteistas 9 metus kalėti už nužudymą Pauliukonio, jo žmonos meilužio.

mai, Tamstą išlydint į seimo darbus.

Linkime ištvermės geruose darbuose ir šulnaus pasisekimo.

Su nuoširdžia pagarba,
Dr. J. Šlupas,
Gyd. Liudvikas Vainėkis,
St. Vainėkienė.

Nepaprastas Judėjimas Darbo Dienos Šventės Proga

New Yorko miestas tokio žmonių judėjimo Darbo Dienos šventės proga neregėjo nuo 1929 metų, kokis pasireiškė šiomet. Žmonių keliavimas į New Yorką ir iš New Yorko buvo taip nepaprastai didelis, kad užkimo visokias susisiekimo priemones: pilni keliai automobilių važiuojančių į abi puses, prisikimšę žmonėmis traukiniai, autobusai ir aeroplanai.

Matoma tokis pat nepaprastas judėjimas buvo ir kituose centruose, ypatingai didmiesčiuose. Associated Press surinktomis žiniomis Darbo Dienos šventė nusinešė nemažą aukų užmuštais ir sužeistais žmonėmis įvairiose įvykusiose nelaimėse. Pradiniai suskaitliavimai skelbia, kad visoje šalyje užmušta 287 žmonės ir tūkstančiai sužeista. Joks padidėjęs žmonių keliavimas moderninėmis susisiekimo priemonėmis neapsėina be gausių aukų užmuštais ir sužeistais žmonėmis. Daugiausia nelaimių atsitiko su automobiliais ir šiose nelaimėse užmuštų skaičius siekia 235 asmenis. Grįžtanti automobiliai į New Yorką per 22 mylias pirm daviažiuoju Holland Tunelio buvo priversti laikytis suformuotose eilėse, kurios vos judėjo.

Amerikos Mokslininkas Lietuvoje

Šiomet Lietuvoje lankosi labai daug užsieniečių, kartais net ištisomis ekskursijomis. Neseniai Lietuvoje viešėjo gausi francūzų ekskursija, lankėsi Latvijos šaulių vadovybė ir Baltijos valstybių laikraštinių ekskursija. Be kitų žymių žmonių, rugpjūčio mėn. pabaigoje į Lietuvą atvyksta ir žymus Jungtinių Amerikos Valstijų mokslininkas Willy Kiel. Jis yra Amerikos folkloro instituto direktorius. Lietuvoje Willy Kiel studijuos lietuvių tautos papročius, tautinius rūbus, liaudies dainas, šokius ir kitą folklorinę medžiagą.

VOKIEČIAI KONFISKUOJA 25% ŽYDŲ TURTO.

BERLYNAS. — Vokietijos valdžia išleido parėdymą, kad kiekvieno Vokietijoje gyvenančio žydo turto 25 nuos. turi būti atiduotas valdžiai formoje asekuracijų. Mokesčių rinkėjai nustato kiekvieno žydo turto vertę ir tos vertės 25 nuos. turi būti pervestas valdžiai. Tokis valdžios parėdymas tiesiog sudarė paniką Vokietijoje gyvenantiems žydams, nes tas grumuoja uždarymu visų žydų būzinių Vokietijoje, kurie dar pasiliko. Ištraukiant 25 nuos. kapitalo iš biznio nei vienas žydas negalės išsilaikyti ir todėl žydams daugiau nieko nebūlieka, kaip tik užsidaryti būzinius.

— Urugvajų Stefanija Jus-kienė nuteista visam amžiui kalėti už jos vyro Juškos nužudymą. Taip pat 23 metams kalėti nuteistas jos meilužis lenkas J. Sovierak už prikalbimą tam kriminaliam žygiui.

Ispanijos Sukilėliai Užėmė Visą Irun Rajoną

San Sebastian Pasiulė Pasidavimo Sąlygas. Madridas Skelbia Laimėjimus Visuose Mušių Frontuose.

HENDAYE, Francija. — Ispanijos insurgentų kariuomenė rugsėjo 5 d. vakare užėmė paskutinę lojalistų tvirtovę Irun rajone, kuomet lojalistams pasitraukus okupavo Fuentarrabia ir Guadalupe fortą. Taipgi sukilėliai užėmė tiltus, kuriais galima susisiekti su Francija.

Pirmo to insurgentai po smarkių mušių užėmė Irun drutvietę, kurią lojalistai išėdami padegė. Rado gatves nuklotas užmuštų žmonių lavonais ir jokio gyvo žmogaus mieste nerado, nes kurie išliko gyvi, tie išbėgo iš degančio miesto. Žinios skelbia, kad pasitraukdami iš miesto lojalistai išdudė sukilėlių simpatikus ir sukilėliai atsimokėjo tuo patim: išskerdė visus sugautus lojalistus.

Iš Francijos pusės pranešimai rugsėjo 8 d. skelbia, kad sukilėlių kariuomenės keturios kolonos apgulė San Sebastian miestą ir jo paėmimas tik laiko klausimas. Ispanijos valdžios administracija San Sebastian mieste pasiulė sukilėliams pasidavimo sąlygas. Gubernatoriaus Ortega sunus susitiko su sukilėlių atstovais Francijos pusėje ir pasiulė sukilėliams atidavimą miesto, jei sukilėliai užtikrins lojalistams ir jų simpatikams neliečiamybę. Kitaip miestas bus sudegintas ir 625 suimti sukilėliai ir jų simpatikai bus nužudyti.

Esą gubernatoriaus Ortega suns tikrines, kad norima išvengti sudeginimo miesto, tačiau vargiai galės sukontroliuoti anarchistus ir kitus ekstrimistus, kurie pasiriję pirm pasitraukimo miestą padegti ir išsudyti visus suimtus sukilėlius ir jų simpatikus.

Madridas Skelbia Laimėjimus. Tuo tarpu Madrido žinios skelbia, kad valdžios kariuomenė turėjus žymių laimėjimų visais frontais. Talavera de la Reina rajone valdžios kariuomenė pasistumusi pirmyn keturias mylias. Valdžios artilerija neatlaidžiai bombarduoja įvairias sukilėlių drutvietes ir kai kuriose vietose sukilėlių frontas visiškai sudemoralizuotas.

Kaip ir visuomet sukilėlių pranešimai visiškai nesutinka su oficialiais valdžios pranešimais iš Ispanijos civilio karo. Abi pusės giriiasi laimėjimais.

Apskaitluojama 85,000 Žuvusių.

Įvairūs šaltiniai apskaitluoja, kad septynių savaitių Ispanijos civilis karas jau prarijo apie 85,000 gyvybių ir sužeista apie 300,000 asmenų. Užmušta daug moterų ir vaikų ir tūkstančiai visiškai nedalyvaujančių kare vyrų. Medžiaginiai šio karo nuostoliai milžiniški, kurie siekia šimtus milijonų dolerių. Abi pusės pasirijusios ka-

Susidarė Nauja Vyriausybė.

Premiero Jose Giral vadovaujama vyriausybė rugsėjo 4 d. rezignavo ir naują vyriausybę sudarė griežto nusistatymo socialistų vadas Largo Caballero, kurio kabinetą įeina du komunistai, šeši socialistai ir kitų kairiųjų partijų atstovai išskiriant tik sindikalistų partiją. Nauja vyriausybė pasiskelbė, kad ji naudos visokias priemones insurgentų sutrukimui.

Lietuvos Įvairios Žinutės

Likviduojamas Konsulatas Hamburge.

Ekonominiais sumetimais nutarta likviduoti Lietuvos konsulatą Hamburge. Konsulas Anyšas gaus kitą paskyrimą.

Lenkai Perša Radio Sutartį.

Patirta, kad lenkų radio direkcija turi parengusi radio sutarties projektą su Pabaltijo valstybėmis. Tą projektą lenkų delegacija įteiks Pabaltijo atstovams Haagoj per radio konferenciją, kuris įvyks rugsėjo mėnesį ir kuriame dalyvaus Lietuvos atstovai.

Paminklas Pilsudskio Seneliams.

Tikrai sužinota, kad vienam Varsavos fabrike yra pastatytas didelis paminklas, kurį lenkai nori atgabenti į Lietuvą ir pastatyti ant Pilsudskio dėdės ir bobutės kapo Kėdainių apskrity.

Liet. Mokyklų Pasisekimas Pagėgiuose.

Paskutiniu laiku Mokyklų Draugija Pagėgių apskrity atidarė apie 10 lietuviškų mokyklų. Per trumpą laiką į jas įstojo iki 1,000 mokinių. Dabar dar trūksta mažiausia penkių tokių mokyklų.

Naujųjų Ėmimo Komisija Klaipėdoje.

Jau sudaryta nuolatinė naujųjų ėmimo komisija Klaipėdos krašte. Į komisiją įeina krašto komendantas, direktorijos ir gubernatūros atstovai.

Premijos Darbininkams.

Kauno fabrikantų sluoksniuose kilo sumanymas išdavinėti premijas darbe pasižymėjusiems darbininkams. Tos premijos turės tikslą skatinti darbininkus didesnę fabrikų produkciją.

T E V Y N Ė

Savaitinį Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organą, leidžiamą kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynėi“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autorais parašu ir adresu. Priešiuojamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikina ir autoriams negrąžina, jei nėra pridėta pakto ženklelių jų sugrąžinimui.

PALENGVINTAS ĮSTOJIMAS

Vienos SLA. kuopos organizatoriaus rašo „Tėvynėi“ redakcijai sekamu svarbiu reikalu:

„Skačiau „Tėvynėje“ vieno S. L. A. veikėjo patarimus, kad naujai įstojantiems į Susivienijimą aplikantams būtų paskirstyta įstojimo mokesčiai mėnesiais bent vienu metu laikui. Tokis palengvinimas įstojantiems į Susivienijimą aplikantams žymiai palengvintų ir kuopų organizatoriams naujų narių gauti. Kuomet norime įstoti į Susivienijimą asmeniui pasakai, kad vienu kartu reikia užsimokėti 10 dol. įstojimo, jei rašosi ant \$2,000 apdraudimo, prie to dar pridėjus įstojimą į pašėpos skyrių, tai žmogus rankas pakrato ir sakosi neturintis tiek pinigų vienu kartu sumokėti. Mokant mėnesinėmis ratomis įstojimo mokesčiai, būtų visai kitas klausimas.“

Pilnai teisinga ir pamatuota pastaba. Taigi šia proga norime informuoti visus SLA. kuopų organizatorius, kad Pildomosios Tarybos sutikimu SLA. Sekretorius Dr. M. J. Vinikas jau antri metai praktikuoja šitą palengvinimą įstojantiems į SLA. aplikantams. Kuomet tik kuopos nesipriešina ir aplikantas reikalauja dalimis mokėti įstojimo mokesčių, SLA. Sekretorius visuomet sutinka tokiomis sąlygomis aplikantą priimti į SLA.

Kartu turime atminti, kad ir SLA. kuopos turi žodį įstojimo mokesčių klausimu. Pusė įstojimo pasilieka kuopos ižde ir ant šios dalies įstojimo mokesčių kuopos turi išimtiną teisę. Mat konstitucija nusako, kad aplikantas turi sumokėti reikalaujamą įstojimo mokesčių kartą su padavimu aplikacijos ir narius. Pildomoji Taryba sutiko, kad narys mėnesinėmis įmokėjimais įstojimo mokesčių sumokėdamas neprisižengia su konstitucijos patvirtimais, nes ta mokesčių vistik esti sumokėta į organizacijos iždą. Bet kuopa gali reikauti savo dalies įstojimo mokesčių tuojuo, kai tik aplikantas paduoda aplikaciją ir narius.

Neabejojame, kad visoms SLA. kuopoms rūpi gauti kuodangiausiai naujų narių. Todel vargiai rasis tokia SLA. kuopa, kuri priešintis palengvinimui, kuris duoda galimybes daugiau narių gauti. Einant dabar SLA. Aukstinio Konkurso vajui, būtų gera visoms kuopoms šį klausimą apsvaistyti ir padaryti nutarimus, kad SLA. Sekretorius sutinkant įstojimo mokesčių aplikantams būtų paskirstyta mėnesinėmis sumokėjimais vienu metu laikotarpiu.

Pavyzdžiui aplikantas įstoją į SLA. ant \$2,000 apdraudimo ir \$9 savaitėje ligoje pašėpos, jam įstojimo mokesčiai iš viso reikia mokėti \$13. Įstojimo laikui aplikantas įmoka \$2 įstojimo ir vėliaus moka po \$1 į mėnesį sekamų 11 mėnesių laikotarpiu. Kiekvieną mėnesį nario įmokėtos įstojimo mokesčių pusė pasiunčiama į Centrą, o kita pusė pasilieka kuopos ižde. Tokiu būdu aplikantui bus palengvintas įstojimas į Susivienijimą, o Centrai ir kuopai vistik bus sumokėta įstojimo mokesčiai. Be kuopos sutikimo, organizatoriai šitokio palengvinimo aplikantams negali teikti.

Taigi patartina kuopoms artimiausiose jų susirinkimuose šį reikalą apsvaistyti ir suteikt savo organizatoriui augščiau nurodytą palengvinimą naujų narių gavimui. Bus padaryta gero tiems mūsų broliams, kurie neišgali vienu kartu

visą įstojimo mokesčių sumokėti ir kartu bus palengvinta organizatoriams daugiau naujų narių gauti. Nei kuopa, nei Centras jokių nuostolių nepaneš. Musų visų pareiga daryti visus galimus palengvinimus norintiems įstoti į Susivienijimą, by tik tokie palengvinimai nesudaro jokios skriaudos organizacijai. Visomis išgalėmis privalome siekti kuodangiausiai naujų narių prirasti prie Susivienijimo šiais metais.

VISIEMS REMTINAS DARBAS

Tarpe visos eilės Amerikos lietuviams remtinų darbų, šioje valandoje prieš mus pirmiausiaioje vietoje stovi užbaigimas įrengti Clevelando Lietuvių Kultūros Darželį. Tai bus monumentalus papuošimas netik Clevelando lietuvių vardo, bet visos Amerikos lietuvių vardo garšins. Garšins ir musų senosios tėvynės Lietuvos varda. Tai didis, svarbus ir kultūrinis puošimas Amerikos lietuvių vardo įamžinimas kitų tautų ir pačių amerikonių akys. Kaip musų žuvusių karžygių — Dariaus ir Girėno garbei pastatytas paminklas Chicagoje, taip ir Clevelando lietuvių statomas paminklas — Lietuvių Kultūrinis Darželis nėra vien vietinės reikšmės kuriniais. Šitie paminklai teikia garbę visiems Amerikos lietuviams ir net visai lietuvių tautai bei Lietuvai.

Mums ypatingai malonu pažymėti tą faktą, kad Clevelando Lietuvių Kultūrinis Darželis bus pasodintas ir *Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Medis*, kuris amžinai garšins musų organizacijos varda šioje paminklinėje lietuvių vardo įamžinimo vietoje. Šitą malonią žinią praneša Lietuvių Darželio įrengimo komiteto sekretorius, p. K. S. Karpas, kurio pranešimas telpa šiame „Tėvynės“ num. Patartina kiekvienam tą pranešimą perskaityti.

Pereitas SLA. Seimas gausia auka parėmė Clevelando Lietuvių Kultūrinio Darželio įrengimą, paskirdamas tam tikslui iš tautiškių centų fondo net \$500. Seimas ir savo veteranus pagerbė šioje istorinėje vietoje. Todel vertėtų SLA. kuopoms ir veikėjams bei visiems nariams paremti sulig išgalės šio Kultūrinio Lietuvių Darželio galutiną įrengimą. Darbas turi būti baigtas šį rudenį ir kol dar gėlės žydi, Darželis turi būti atidarytas. Tokis komiteto nusistatymas.

Visi Amerikos lietuvių paremkime šį svarbų tautinį darbą, kad Darželio įrengimo komitetas galėtų įvykinti savo pasirizimą be tolimesnio atidėliojimo. Jei visos lietuvių draugijos ir jų nariai sulig išgalės šį darbą paremtų, lengvai būtų pasiektas tikslas lietuvių vardo įamžinimui, įrengiant Lietuvių Kultūrinį Darželį Clevelande. Todel visi stokime pagalbon Clevelando veikėjams.

NEPATEISINAMAS FANATIZMAS

Jokiais motyvais negali būti pateisintas tokis fanatizmas, kuris siekia pakenkti lietuviškam darbui. Tokiam fanatizmui imasi apaštalausti Bostono „Darbininkas“ ir net katalikų federacija. Tas jų skleidžiamas fanatizmas sužiniui taikomas Susivienijimui Lietuvių Amerikoje. Esą katalikams reikia apsižiūrėti su kuo jie santykinai ir primygtinai pirštu rodo ir musų Susivienijimą, kaip į „bedievišką“ organizaciją.

Mūsų kaimynai šitą „bedievybę“ Susivienijime surado vien delfo, kad pereitas SLA. Seimas iš tautiškių centų paskyrė Lietuvos veikiančiai Etinės Kultūros Daržėjai \$400 ir SLA. Garbės Nariui, Dr. J. Šliupui, \$100 dovana. Bet gi Etinės Kultūros Draugijos pagrindiniai principai yra tokie patys, kokiais Amerikos valstybinis ir tikybinis gyvenimas sutvarkytas. Jei broliams katalikų veikėjams taip baisiai „bedieviška“ yra Etinės Kultūros Draugija, tai kodėl jie nebėga iš lygiai „bedieviškos“ Amerikos? Juk ir čia turime bažnyčią

atskirtą nuo valstybės, turime plačiausią sąžinės ir tikybų laisvę ir nei viena tikyba Amerikoje nėra privilegijuota — visos tikybos yra lygios krašto įstatymams. Tik to paties siekia ir Lietuvoje Etinės Kultūros Draugija. Tai kur čia ta baisioji „bedievybė“?

Katalikų vadai tikrą tiesą sako, kad musų Susivienijimas yra nepartinė organizacija, kuri nesikiša į savo narių politinius ir tikybinius įsitikinimus ir pripažįsta pilniausią sąžinės laisvę. Susivienijimas jokios nepartyviskumo iškabos neturi ir jam ji nereikalinga. Susivienijimo konstitucija ir jo veikimas tą jo bešališkumą del narių įsitikinimų parodo. Nei SLA. organizacija, nei Pildomosios Tarybos veikla nesiekia nei partijų politikai, nei kokiai ten „bedievybei“ apaštalausti. Nei vienas SLA. narys praktikuojantis katalikas nebuvo nei per nago juodymą persekiojamas vien delfo, kad jis yra katalikas. Susivienijimo veikime vengiama net prisiminti tikybinius klausimus, kad nedavus progos kilusiose diskusijose ižeisti tikinčiųjų jausmus.

Katalikų vadai turi atminti, kad musų Susivienijimo narių milžiniška didžiūma stovi už pilniausią sąžinės laisvę. Neabejojame, kad ir praktikuojanti katalikai S. L. A. nariai pripažįsta šį kilnų žmonių gyvenimo principą, kuris pilnai supuola ir su tikybos principu: *Mylėk artimą savo kaip pats save*. Todel SLA. Seimas visai nenusižengė niekam, paskirdamas \$400 paramai siekti tokios sąžinės laisvės musų senojoje tėvynėje, kokia naudojames Amerikoje.

LIETUVOS SEIMUI SUSIRINKUS

„Associated Press“ žinių agentūra praneša iš Kauno, kad rugsėjo 1 d. susirinko Lietuvos seimas. Tame pranešime yra du įdomūs pažymėjimai, tai kad buvo projektuojamas generalis streikas seimo atidarymo proga, kuris, tačiau, neįvykęs, ir antra, seimas svarbiausiu tikslu turįs pertaisyti valstybės konstituciją. Esą po vienu metu fašistinio Lietuvos valdymo, dabar spėjama, kad seimas iškels planus kraštą pertvarkyti fašistinės Italijos pavyzdžiu.

Jei šitie pranešimai teisingi, tai susirinkęs Lietuvos seimas nebus tokiu seimu, kokio didžiūma Lietuvos gyventojų pageidauja. Tokiu atveju seimas pasilikty tik dartinės vyriausybės norų pildytoju ir jos planų vykintoju. Bent kokio pakrypimo į demokratines santvarkos pusę tokis seimas negalėtų praveisti.

Šia proga, tačiau, tenka pažymėti, kad Lietuvoje nestinga tokių veikėjų, kurie drąsiai reikalauja Lietuvos valstybiniam gyvenime reformų demokratine kryptimi. Šio „Tėvynės“ num. pirmame puslapyje šiomis dienomis gautas iš Dr. J. Šliupo pareiškimo nuorašas, kuriį Dr. J. Šliupas, Dr. L. Vaineikis ir ponis St. Vaineikienė įteikė Jonui Raudoniui, Kiprui Stankunui ir Aleksui — Kniupiui, Kretingos apskr. atstovams seime. Šiame pareiškiame nurodoma — kokias reformas Lietuvos valstybėje seimas turėtų praveisti.

Siulomoms reformoms pritaris kiekvienas demokratinius principus pripažįstantis lietuvis. Tokioms reformoms gali nepritariti tik tokio nusistatymo lietuviai, kurie pripažįsta nepaprastą privilegijas tikybos ir partijoms Lietuvos gyvenime, kurie priešingi demokratinės santvarkos principams. Siulomoms reformoms siekia vien tokios socialės, politinės ir tikybų bei mokyklų sutvarkymo santvarkos, kokią turime Amerikoje.

Bet ar susirinkęs Lietuvos seimas tuos Lietuvos piliečių pageidavimus išgirs, tai dabar peranksti spręsti. Iš viso šioje valandoje peranksti daryti bent kokias išvadas del susirinkusio Lietuvos seimo darbų. Artimoje ateityje pamatysime seimo darbus ir tuomet spręsimė.

Amerikos Fraternalistų Suvažiavimas

Rašo S. E. Vitaitis

(Tąsa iš pereinio „Tėv.“ num.)

Konvencijos Pradžia.

Konvencijos pilnatis posėdžiai prasidėjo rugp. 25 d., 10:20 val. ryte. Amerikos Nacionalio Fraternalio Kongreso prezidentas, p. Peter F. Gilroy, atitinkama kalba atidarė konvenciją, paaiškindamas, kad šia konvencija Kongresas kartu mini ir 50 metų gyvavimo sukaktį. Po to pakvietė fraternaliam judėjime žinomą New Yorko liuteronų kun. Dr. Chas. Trexler, kuris sukalbėjo maldą. Kaip jau žinoma, tokiais atvejais nekalbami poteriai, bet kunigas paskaito tokia iškilnei pritaikytą paskaitėlę. Baigus maldą, pirmininko patvarkymu visi atstovai sustoję pagiedoji senovinį Amerikos Himną „America“.

Konvenciją sveikino New Yorko miesto majoro La Gardijos vardu jo įgaliotas laisvųjų komisierius p. Moses. Sekantis konvenciją sveikino ir fraternalio judėjimo reikšmę ir svarbą pabrėžė Kanados Fraternalio Kongreso prezidentas p. Couper. Trečias konvencijos sveikintoju buvo tulas asmuo, kurio vardo ir ką jis atstovavo neteko nugarsti. Į sveikinimus atsakė ir juose paliestus klausimus paaiškino Fraternalio Kongreso vice prezidentas S. H. Hadley. Tuomi konvencijos atidarymo iškilmės ir baigėsi, užtrukusios apie pusvalandį laiko. Tuojuo prasidėjo aktualūs konvencijos darbai.

Komisijų Paskyrimas ir Mandatų Komisijos Raportas.

Pirmininkaujantis prezidentas išsaulė visų pastovijų komisijų pirmininkus ir juos supažindino su konvencijos dalyviais, kartu pažymėdamas, kad pastoviosios komisijos eina pareigas ir konvencijoje, todel visi delegatai tas komisijas liečiančiais reikalais privalo kreiptis prie komisijų pirmininkų. Vadinasi, konvencija jokių specialių komisijų nerenka.

Pašauktas mandatų komisijos pirmininkas praneša, kad pirmoje sesijoje dalyvauja 164 atstovai, atstovaudami, rodos 50 organizacijų ir 16 valstijų kongresų. Kitų organizacijų atstovų tikimasi atvykstant vėliaus.

Atstovų mandatų patikrinimas čia sutvarkytas sekamai: keliomis dienomis pirm konvencijos prasidėjimo, prezidentas paskiria mandatų komisiją, kuri peržiuri ir patikrina iš anksto prištus mandatus. Pastatytos dvi mergaitės kitame kambaryje jau turi gatavai prirengę ženklius su kiekvieno atstovo įrašytu kortelėje vardu ir pavarde. Kai tik paduodi mandato nuorašą ir išpildai tam tikrą kortą, tuojuo paduoda konvencijos ženklelį ir tuomi atstovo priėmimas baigiasi — jokių ceremonijų konvencijoje nedaroma delegatų priėmimui. Pirm prasidėjimo konvencijos jau visi delegatai turi ženklelius. Visą delegatų priėmimo darbą atlieka pati viena mandatų komisija. Tik tokis delegatų įteisinimo klausimas keliama konvencijoje, jei pasitaiko koki nereguliarumai, bet ir tokiu atveju mandatų komisijos nusprendis ir rekomendacija konvencijai beveik visuomet praeina vienbalsiai.

Fraternalio Kingreso konvencijose gali dalyvauti po septynis viršininkus nuo kiekvienos organizacijos ir prie to or-

ganizacijos gali siųsti pridėtinus atstovus sulig savo narių skaičiaus. Iki 25,000 narių turinčios organizacijos gali siųsti tik po vieną pridėtiną atstovą, virš to eina tam tikra narių skaičiaus proporcija pridėtinams atstovams. Prigulinti prie Nacionalio Fraternalio Kongreso valstijų kongresai gali siųsti į konvenciją po vieną atstovą. Sulig konvencijos suraše suregistruotų atstovų, joje galėjo dalyvauti viso 816 atstovų.

Viršininkų Raportai.

Pirmiausiai prezidentas Gilroy perskaitė savo raportą iš visų valdybos darbų. Tai buvo vienatinis iš visų valdybos narių raportas, nušviečiantis kas tais metais valdybos buvo veikta ir kas atlikta. Raporto paskaitoms ir trijų jame pateiktų rekomendacijų priėmimas užėmė apie 40 minutų laiko. Mat amerikoni nepraktikuojamos tokios tvarkos, kad raportus diskutuoti ir juos priimti ar atmesti. Raportas tik perskaitytas ir tuomi viskas su raportu baigiasi. Jei kas nors raporte kam neaišku, tai paklausia ir raportuojantis viršininkas trumpai paaiškina ir viskas. Jokių savo nuomonių, nei pastabų prie raportu atstovai nereiškia.

Tikrėnybėje yra absurdas raportus diskutuoti, juos priimti ar atmesti. Rodos, ir parlamentarinės taisyklės nenurodo tokio dalyko, kaip raportų priėmimas. Juk raportu priėmimu ar atmetimu neatitaisys ir neatšauks to, kas jau padaryta.

Įdomi ir tokia tvarka, kad pabaigoje viršininko raportai teikiamos rekomendacijos jau skaitosi įnešimu konvencijai. Taigi ir p. Gilroy pabaigęs savo raportą skaityti ir atsakę į porą klausimų del aiškumo raporte paliestais reikalais, klausia konvencijos kas paremia jo raporte siulomą pirmą rekomendaciją. Tokia tvarka išspręstos visos trys rekomendacijos, dvi priimant, o vieną perduodant įstatymų komisijai.

Antrą raportą iš savo veikimo išdavė centralinis sekretorius-izdininkas-mandžeris. Vilius šių trijų urėjų pareigas eina vienas asmuo. Juomi dabar yra Foster F. Farrell, jaunas, gabus žmogus. Jis 10 minutų laiku perskaitė savo veikimo paaiškinimus ir baigdamas pareiškė: „Šiuomi priduo du konvencijai spausdintą valdybos darbų ir mano veikimo bei visų apyskautų raportą“ ir tuomi viskas baigta su jo raportu. Atspausdinta brošiurėlė, kurioje telpa valdybos darbų ir sekretoriaus veikimo raportai bei apyskaitos, išdalinta visiems delegatams. Tačiau iš šios brošiurėlės konvencijoje neskaityta nei vienas žodis.

Su sekretoriaus-izdininko-mandžerius raportu baigti centralinių viršininkų raportai ir pirmą sesiją uždaryta 12:20 popietę. Vadinasi, dviejų valandų laiku atlikta kongreso atidarymo ceremonijos, priimti konvencijos delegatai ir išduoti visų centralinių viršininkų raportai. Komisijos raportuos tam tinkamais momentais, kuomet komisijų pareigų srityje patenkanti reikalai bus svarstomi. Tiesiog nuostabu tokia konvencijos eiga matant, kuomet musų Susivienijimo seimai per tris dienas nesusėję apsi-

dirbti su savo viršininkų raportais, kuomet musų seimuose visa pirma diena nueina tik seimo atidarymui ir delegatų priėmimui.

Aplama Konvencijos Eiga.

Amerikos Nacionalio Fraternalio Kongreso reikalai skirtingi, negu tokių organizacijų, kaip musų Susivienijimas, tad gal būtų netiksli jo konvencijų eiga ir tvarka, lyginti su kitomis organizacijomis. Tačiau daug kuo galima būtų paisyti ir musų seimams iš šios konvencijos tvarkos.

Kadangi vieta neleidžia smulkmeniškai aprašyti, pagaliau gal ir būtų neįdomu išseimiamai kalbėti apie šios konvencijos visus nutarimus, kad pasitenkime tik keliomis pastabomis, kas konvencijoje atlikta. Pirmiausiai įdomu pažymėti, kad visos Amerikos fraternalio judėjimo viršūnės beveik išimtinai visi šios konvencijos dalyviai jau viduramčiai ir senesni žmonės — vyrai ir moterys, kuriems gyventi problema daugiau rūpi, kurie į gyvenimą jau visu rimtumu žiūro. Taigi ir amerikonių bei kitų tautų gyvenime jauni žmonės rimtosios gyvenimo problemomis nesidomi.

Antroje sesijoje, kuri tęsėsi dvi valandas, apkalbėtas įstatymų taisymas ir įstatymų komisijos raportas išklausytas. Apie valandą laiko kalbėjo Pennsylvania valstijos apdraudimo komisierius Owen B. Hunt. Jo kalbos tema buvo socialių problemų klausimai ir jis palietė labai skaudžius reikalus gyvenimo reikalus. Nurodė, kad yra tiesiog absurdas kalbėti apie galimybes darbo žmonėms susitaupyti užtekintu pinigų juodai dienai, arba nelaimės valandai, kuomet patikimos statistikos rodo, kad apie 72 nuosimčiai dirbančių amerikonių žmonių teguama taip vadinamas badavimo algas; kuomet pastaraisiais laikais apie 17 nuos. visu prisikaitomų galinčiais dirbti žmonių gyvena vien išmaldomis ir valdžios pašėpa. Todel p. Hunt nurodė, kad tokioje sistemoje fraternalės organizacijos, kai po arčiausiai visuomenės namų stovinčios ir broliška sąvialpa paremtos finansinės įstaigos, naudingiausiai gali patarnauti varguomenei ir smulkiems biznieriams.

Tolimesnėse konvencijos sesijose aptarti įvairūs organizacijos reikalai ir išklausyti žymių tose srityse specialistų referatai. Pavyzdžiui, David Wood skaitė referatą temoje „Municipalių bondų teisėtumas“; Thos. H. Watters, Jr. — reikškė: „Šiuomi priduo du konvencijai spausdintą valdybos darbų ir mano veikimo bei visų apyskautų raportą“ ir tuomi viskas baigta su jo raportu. Atspausdinta brošiurėlė, kurioje telpa valdybos darbų ir sekretoriaus veikimo raportai bei apyskaitos, išdalinta visiems delegatams. Tačiau iš šios brošiurėlės konvencijoje neskaityta nei vienas žodis.

Su sekretoriaus-izdininko-mandžerius raportu baigti centralinių viršininkų raportai ir pirmą sesiją uždaryta 12:20 popietę. Vadinasi, dviejų valandų laiku atlikta kongreso atidarymo ceremonijos, priimti konvencijos delegatai ir išduoti visų centralinių viršininkų raportai. Komisijos raportuos tam tinkamais momentais, kuomet komisijų pareigų srityje patenkanti reikalai bus svarstomi. Tiesiog nuostabu tokia konvencijos eiga matant, kuomet musų Susivienijimo seimai per tris dienas nesusėję apsi-

PROTOKOLAS

SLA. 39-TO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽ. 22—27 DD., 1936 M., CLEVELAND, OHIO.

SLA. VETERANŲ PAGERBIMAS.

DR. JOHANA T. BALTRUSAITIENĖ — sulig Centro rekordų įstojus į SLA. 1902 m., tačiau buvo SLA. 16-to Seimo delegatė. D-rės Baltrušaitienės vaidmuo Susivienijime ir Amerikos lietuvių gyvenime yra neįkainojamai didelis ir svarbus, nes kaip inteligentė moteris labai daug darbavosi ragindama ir traukdama moteris į visuomeninius darbus. Anais laikais ji pasakė šimtus prakalbų lietuvių moterų kultūrinio ir švietimo reikalais.

Susivienijime gerb. Doktorė visą laiką stovėjo pirmose veikimo eilėse, tarnaudama SLA. Vice Prezidento ir Doktoro Kvotėjos urėduose ir buvo SLA. Apšvietos Komisijos nare, jau nekalbant apie jos veikimą kuopose ir tarnavimą doktoro kvotėjos urėduose. Dabar gerb. D-rė Baltrušaitienė yra SLA. 40 kuopos, Pittsburgh, Pa., nare.

BARBARA BARTKIENĖ — įstojo į Susivienijimą 1896 m. ir visą laiką buvo ištikima ir darbšti Susivienijimo narė, dabar priklauso prie 10 kp., Philadelphia, Pa.

VERONIKA BASANAVICIENĖ — įstojo į Susivienijimą pradžioje 1901 m., į pirmą kuopą, Edwardsville, Pa. Be pertraukos visą laiką išbuvus SLA. nare.

PRANAS BEKERIS — įstojo į Susivienijimą kovo mėn., 1896 m. Visą laiką buvo veiklus SLA. darbuotojas SLA. 20 kuopoje, Union City, Conn., kurioje ir po šiai dienai priguli ir darbuojasi.

MAGDĖ BEKERIENĖ — įstojo į Susivienijimą kovo mėn., 1895 m., ir iki šiai dienai yra viena darbščiausių SLA. 20 kp., Union City, Conn., veikėja ir vyriausią jos pastangomis kuopa išsikėlė. Ji yra ir dabartiniu laiku šios kuopos sekretorė.

JONAS BRASKYS — įstojo į Susivienijimą gegužės mėn., 1894 m. Ilgus metus buvo SLA. 117 kp., pavyzdingu sekretorium ir organizatorium.

DOMININKAS BOCKUS — įstojo į SLA. 1895 m., kuomet jo iniciatyva ir pasidarbavimu buvo įkurta S. L. A. 3 kp., Elizabeth, N. J., buvo SLA. Seimuose delegatu. Gerb. Bockus yra tų laikų lietuvių bei pažangaus veikimo srityje veteranas, kuris labai daug veikė įvairiose draugijose ir visomis išgalėmis rėmė visokių Amerikos lietuvių tautinį pažangų judėjimą.

DOMININKAS BRAZINSKAS — įstojo į SLA. 1895 m. Dabar priguli prie SLA. 3 kp., Elizabeth, N. J. Taip pat ir gerb. Brazinskas yra pasidarbavęs labai daug Susivienijimui bei visuomeniniuose darbuose, buvęs kelių SLA. Seimų delegatu. Yra tikrai užsitarnavęs Susivienijimo veikimo veteranu.

PRANAS BUKANTIS — įstojo į SLA. 30 kp., Scranton, Pa. 1896 m. Vėliau suorganizavo SLA. 85 kp., Edwardsville, Pa., kurioje ėjo fin. sekretoriaus pareigas. Dalyvavo dviejose SLA. Seimuose ir kuomet persikėlė į SLA. 68 kp., Lee Park, Pa., buvo šios kuopos užrašų sekretorium; šioje kuopoje ir iki šiol veikia. Tai visa siela atsidavęs SLA. ir visuomenės veikėjas, kuris organizavo pašalines draugijas ir jose veikė. Nebuvo platesnio ir svarbesnio visuomeninio darbo, prie kurio gerb. Bukantis nebūtų prisidėjęs.

MARIJONA BUKANTIENĖ — įstojo į SLA. 30 kp., Scranton, Pa. 1898 m. Visą laiką buvo darbšti S. L. A. narė ir kuo tik galėdama gelbėjo savo vyrui Pranu visuomeniniuose ir SLA. darbuose, kartu su juo tame veikime dalyvaudama. Dabar priguli prie SLA. 68 kp., Lee Park, Pa.

VINCAS DAUKSYS — įstojo į Susivienijimą 1890 m., ir šeštame seime jau sekretoriaus. Nuo to laiko gerb. Daukšys buvo visuomet aktyvus SLA. veikėjas, dalyvavo daugelyje seimų ir tarnavo Centro Knygiaus urėde. Dabar priguli prie SLA. 126 kp., New York, N. Y., ir iki pat šių dienų yra aktyvus veikėjas ir rūpinasi organizacijos reikalais, sulig išgalės veikia.

Plačiame Amerikos lietuvių visuomeniniame ir kultūriname veikime gerb. Daukšys yra vienu tų visuomenės švietimo pionierių, kurie viską atidavė lietuvių, ką tik idealistas žmogus gali duoti. Visą savo amžį dirbo kultūrinis ir literatūrinis darbus, bendradarbiavo laikraščiuose, buvo laikraščių redaktorium ir kuo tik galėdama švietė liaudį, dirbo įvairiose kultūrinėse organizacijose. Kaip literatas surinko apšiai svarbių knygų lietuvių ir kitose kalbose ir keletą deščių su tūkstančiais egzempliorių knygų pasiuntė Lietuvos Universitetui kvičnyui, kuomet įsikūrė nepriklausoma Lietuva. Yra didis visokio meno mylėtojas ir kuomet lietuvių pirmieji chorai Amerikoje pradėjo kurtis, tai gerb. Daukšys verslavo dainas iš kitų kalbų arba parašydavo žodžius svetimai muzikai, kad lietuvių chorai anais laikais turėtų ką dainuoti. Velionio Eremio surankiotoms dainoms gerb. Daukšys pritaikydavo lietuviškus žodžius ir abudu bendromis lėgoms leisdavo tas „raudonasias gaidų knygas“, kurias kiekvienas senesnis Amerikos lietuvių dainininkas puikiai atmena ir kurios šiandien jau beveik užmirštos, kuomet atgimusios lietuvių tautos kompozitoriai pradėjo kurti savas liaudies dainas ir moderninius muzikos kūrinius. Gerb. Daukšys taip pat yra piešėjas ir turi surinkęs labai plačią paveikslų galeriją, kurią rengiasi padovanoti Lietuvos meno muziejui. Yra didis senų pinigų mylėtojas ir turi surinkęs labai platų įvairių senų pinigų rinkinį. Taip pat yra filatelistas ir puikius rinkinius turi įvairių pašto ženklų surinkęs. Svarbu pažymėti, kad viską gerb. Daukšys renka ne pelno ar uždarbio tikslais, bet kad su laiku viską atiduoti Lietuvos atitinkamiems muziejams, atitinkamoms kultūrinėms įstaigoms. Lietuviybė, lietuvių kultūra ir Lietuva, tai gerb. Daukšio vyriausi gyvenimo tikslai. Tai didis ir pasižymėjęs Amerikos lietuvių kultūrininkas SLA. veteranas.

MARĖ DRAUGELIENĖ — įstojo į SLA. 1901 m.

pradžioje ir visą laiką išbuvo organizacijoj, dabar yra SLA. 38 kuopos, Brooklyn, N. Y., nare.

DR. ANDRIUS L. GRAIČUNAS — įstojo į Susivienijimą 1895 m., buvo delegatu 12-me seime, įvykusiame spalį 19—20 dd., 1897 m., Philadelphia, Pa., ir 13-me seime, įvykusiame spalį 11—13 dd., 1898 m., Pittsburgh, Pa., taip pat vėliau ir iki šių dienų mažą buvo tokių Seimų, kuriuose Dr. Graičunas nebuvo delegatu. Tarnavo SLA. Apšvietos Komisijoj ir visą laiką dirbo ir rūpinosi Susivienijimo reikalais. Išties metų eilę buvo SLA. 36 kp., Chicago, Ill., doktoru kvotėju, prie kurios ir iki šiol priguli. Be to, Dr. Graičuno neatlaidžiui raginimu įvesta ir pastoviai įgyvendinta SLA. organe „Tėvynėje“ Sveikatos Skyrius, kuris naudingai patarnauja SLA. nariams ir organizacijai, nes jame pamokomi SLA. nariai sveikai gyventi ir apsaugoti galimų išvengti ligų.

Dr. Graičunas gal but yra energingiausias nenuilstantis veikėjas, kuris savo neišsėmiama energija neduoda ramybės nei vienam visuomeninių darbų priekyje stovinčiam veikėjui. Jisai nuolatiniiais draugiškais patarimais, kartais pabarimais, kartais humoristškais pasipiešiniais kiekvieną paraginą, kiekvienam primena jo pareigas visuomeniniuose darbuose. Jis bendradarbiauja visiems Amerikos lietuvių laikraščiams, o „Tėvynės“ yra ilgametinis nuolatinis bendradarbis. Jokis taūtinis ir kultūrinis darbas Dr. Graičunui nėra svetimas — jis visur dalyvauja, prie visokių kultūrinių darbų prisideda. Yra parašęs didelę knygą apie žmogaus sveikatą, kuri išleista ir visuomenėje paskleista jau daug metų atgal. Jis pereinatis metais šventė savo 65 metų amžiaus ir 50 metų visuomeninio veikimo sukaktį. Dr. Graičuno nuopelnai Amerikos lietuvių ir visos tautos kultūrinuose darbuose yra dideli ir gausūs.

JONAS GRUDZINSKAS — yra vienas pirmųjų SLA. 1-mos kuopos, Edwardsville, Pa., narių, įstojęs į Susivienijimą vasario mėn., 1897 m. Visą laiką išbuvo SLA. narių ir savų laiku buvo žymus veikėjas kuopoje.

ANTANAS ILGUNAS — įstojo į SLA. 29 kuopą, Westville, Ill., 1899 metais. Visą laiką priguli prie S. L. A. ir kiek galėdamas darbuojasi SLA. labui. Savu laiku buvo labai veiklus narys.

ONA JANUSAITIENĖ — įstojo į SLA. 20 kuopą, Union City, Conn., 1896 metais, kurioje ir iki šiai dienai priklauso ir sulig išgalės darbuojasi.

ROŽE JARASKIENĖ — įstojo į SLA. 1 kuopą, Edwardsville, Pa., pradžioje 1901 metų ir visą laiką buvo ištikima ir darbšti SLA. narė.

VINCAS KENNAUSIS — įstojo į SLA. 11 kuopą, Waterbury, Conn., 1897 m. Visą laiką prie šios kuopos priguli ir yra vienas darbščiausių SLA. veikėjų. Savu laiku gerb. Kėnaušis labai energingai darbavosi S. L. A. 11 kuopoje ir šiaip lietuvių visuomeniniame veikime.

ONA KENAUSIENĖ — įstojo į SLA. 11 kp., Waterbury, Conn., 1898 m. Visą laiką priklauso šioje kuopoje ir sulig išgalės visuomet darbavosi kuopos ir visos organizacijos labui.

VINCAS Š. KREIVENAS — įstojo į SLA. 29 kp., Westville, Ill., 1899 m. Tarnavo kuopos valdyboje pirminku ir nebuvo kito kuopos valdyboj urėdo, kuriame gerb. Kreivenas nebūtų tarnavęs. Buvo delegatu 21-mam Seime Chicagoje ir tarnavo vice pirminku SLA. 12 apskrityje. Vargiai rastum kitą eilinį SLA. veikėją, kuris būtų pasidarbavęs Susivienijimo labui daugiau už gerb. Kreiveną. Dabar priguli prie SLA. 311 kp., West Frankford, Ill.

JONAS KRUSINSKAS — įstojo į SLA. 1897 m., dabar yra nariu SLA. 230 kp., Wamamie, Pa. Visą laiką buvo ištikimas ir veiklus SLA. narys.

AUGUSTAS KUNDROTAS — įstojo į SLA. 1896 metais. Dabar priguli SLA. 11 kuopoje. Visą laiką gerb. Kundrota buvo pavyzdingas ir energingas SLA. veikėjas.

AGOTA KAUNIENĖ — įstojo į SLA. dar prieš skilimą, kuomet buvo įkurta Lietuvos Dukterų Draugija, kuri turėjo SLA. čarterį kaip 72 kuopa. Gerb. Kaunienė buvo viena kuopos organizatorių ir pirmutinė šios kuopos išdinkinė. Dabar priguli SLA. 17 kp., Montello, Mass.

STASYS KURAUSKAS — įstojo į SLA. 1889 m., prisirašydamas prie Vytauto draugijos, kuri kartu buvo ir SLA. 33 kuopa. Vėliau 33 kuopai išnykus, gerb. Kurauskas persikėlė į SLA. 43 kuopą, So. Boston, Mass., kurios nariu gerame stovyje yra ir po šiai dienai. Nors gerb. Kurauskas yra 71 metų amžiaus, tačiau vis dar gyvai įdomaujasi SLA. reikalais ir Amerikos lietuvių visuomeninui judėjimu.

KOSTAS LUBINAS — įstojo į SLA. 32 kp., tuomet gyvavusią So. Boston, Mass., 1900 m. Gerb. Lubinas yra vienu tų laikų SLA. veikėjų, kurie visomis išgalėmis darbavosi SLA. auklėjimui. Budamas SLA. 32 kp. sekretorium ir kartu budamas sekretorium šv. Kazimiero draugijos, reikiamai pasidarbavęs prirašė šią draugiją prie SLA., kuri gavo SLA. kuopos num. 43. Ši kuopa išaugo į didžiausią visoje Massachusetts valstijoje kuopą. Dalyvavo keliuose SLA. Seimuose ir, rodos, 20-me Seime, 1905 m., kuris įvyko New Britain, Conn., gerb. Lubinas didžiama Seimo delegatų balsų buvo išrinktas SLA. Prezidentu, bet tuo laiku nebudamas pilnu Amerikos piliečiu, negalėjo urėdo užimti. Dabar gerb. Lubinas priguli prie SLA. 75 kuopos, Los Angeles, Calif., ir jau 22 metai eina šios kuopos finansų sekretoriaus pareigas. Taigi veiklus, pasišventęs SLA. ir visuomenės veikėjas dar ir šiandien dirbantis tuos visuomeninius ir SLA. darbus, kuriuos pradėjo dirbti virš 50 metų atgal.

ANTANAS MACEVIČIUS — įstojo į SLA. 1894 m., dabar priguli prie SLA. 43 kp., So. Boston, Mass. Savu laiku buvęs labai darbštus SLA. ir kitose draugijose veikėjas, kuris ir po šiai dienai priguli netik prie SLA., bet ir prie kitų draugijų ir aktyviai dūmisi jų reikalais.

ONA MACIJAUSKIENĖ — įstojo į SLA. 11 kp., Waterbury, Conn., 1898 m. Visą laiką buvo ištikima ir veikli SLA. narė.

ANTANAS MAŠIOTAS — įstojo į SLA. 1900 m., dabar yra SLA. 124 kp., Hartford, Conn., nariu ir sulig išgalės darbavosi Susivienijimo labui, nors jau sulaukęs 64 metų amžiaus. Gerb. Mašiotas nuopelnai yra dideli ir SLA. 124 kuopoje, kurioje jis visą laiką darbavosi, tarnaudamas kuopos valdybos urėduose. Jis daug pasidarbavo apgynimui ir išlaikymui kuopos, kuomet keliolika metų atgal bolševikai savo veikla buvo įtraukę kuopą į rimtas komplikacijas su valdžia. Mat bolševikai savo priešvalstybinei agitacijai visai neteisėtai panaudojo SLA. 124 kuopos vardą ir valdžia smarkiai prikišo prie kuopos. Tuomet gerb. Mašiotas kartu su kitais SLA. 124 kuopos veikėjais turėjo panešti daug nesmagumų ir turėjo padėti pastangų kol iškivinklojo kuopą iš tų žabangų. Tai yra ilgametis ir užsitarnavęs SLA. bei visuomenės veikėjas.

ANTANINA MATULIENĖ — įstojo į SLA. 10 kp., Philadelphia, Pa., 1895 m., kurioje ir iki šių dienų priklauso ir visuomet buvo ištikima ir veikli narė.

JUOZAS MUREIKA — įstojo į SLA. 29 kp., Westville, Ill., 1898 m. Visą laiką buvo ištikimas ir veiklus SLA. narys, kuris ir po šiai dienai gyvai domisi organizacijos reikalais ir sulig išgalės veikia.

KAZYS PASLUOŠTA — įstojo į SLA. 1900 m. Vėliau tarnavo pirminku SLA. 60 kp., Grand Rapids, Mich., ir visą laiką buvo veiklus ir pasišventęs SLA. ir visuomenės darbuotojas. Dabar priguli prie SLA. 42 kp., Grand Rapids, Mich.

JUOZAS RUŠKIS — įstojo į SLA. dar prieš skilimą ir dabar yra nariu SLA. 10 kp., Philadelphia, Pa. Gerb. Ruškis visą laiką buvo veiklus ir pasišventęs SLA. veikėjas, kuris ir po šiai dienai gyvai įdomaujasi organizacijos reikalais.

ONA RUSKIENĖ — įstojo į SLA. prieš 1901 m. Dabar priguli prie SLA. 10 kp., Philadelphia, Pa. Gerb. Ruškienė yra viena veikliausių SLA. narių moterų, dalyvavusi SLA. Seimuose ir daug veikusi SLA. ir visuomeniniuose darbuose. Didį apšvietos mylėtoja ir po šiai dienai gyvai seka mūsų spaudą ir sulig išgalės veikia visuomeniniuose ir kultūrinuose darbuose. Viena pirmųjų ir energingųjų Amerikos lietuvių gyvenime veikiančių moterų.

TAMAS RATKEVIČIUS — įstojo į SLA. 20 kp., Union City, Conn., pradžioje 1901 m. ir visą laiką buvo ištikimas ir veiklus SLA. veikėjas. Rodos gerb. Ratkevičius yra buvęs SLA. Seimų delegatu ir savų laiku darbavosi pirmose SLA. veikėjų eilėse.

PETRAS SKRIPKA — įstojo į SLA. 38 kp. 1895 m., vėliau persikėlė į SLA. 34 kp., New Britain, Conn., ir daug pasidarbavo SLA. 'ubui. Dabar yra pavieniu SLA. nariu ir gyvena Spokane, Wash.

JONAS SKRITULSKAS — vienas pirmojo Susivienijimo įkurėjų, pirmojo seimo delegatas. Į mūsų dabartinį Susivienijimą gerb. Skritulskas įstojo 1901 metais ir visą laiką buvo aktyvius jo veikėju. Dalyvavo dešimtyse SLA. Seimų ir SLA. Išdinkno urėde iš-tarnavo 9 metus. Tarnavo SLA. Finansų Komisijoje, taipgi buvo SLA. namo pirmo komisijoj ir aplamai visuomet aktyviai veikė SLA. 34 kuopoje, New Britain, Conn., kurios nariu yra ir po šiai dienai. Gerb. Skritulskui ir Amerikos lietuvių visuomeninis veikimas visuomet arti prie širdies buvo ir jame jis dalyvavo, visus lietuvių tautinius ir kultūrinius darbus kuo galėdamas parėmė ir prie jų prisidėjo. Gerb. Skritulskas yra vienas tų SLA. ir Amerikos lietuvių tautinio veikimo veteranų, kurių pastangomis ir pasidarbavimu Amerikos lietuvių visuomeninis gyvenimas privestas prie šiandieninio išbujojimo.

JUOZAS A. ŠUNSKIS — įstojo į SLA. 38 kp., Brooklyn, N. Y., 1898 m. dar visai jaunu vaikinui budamas. Mat gerb. Šunskis yra gimęs 1882 m., New Yorko mieste, tai gal but bus vienas pirmųjų Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių įstojęs į Susivienijimą virš 50 metų atgal. Pradedant su 1901 metais gerb. Šunskis tarnavo kuopoje du metus finansų sekretoriaus ir vienus metus užrašų sekretoriaus urėduose. Buvo delegatu 1903 m. ir 1904 m. Seimuose ir buvo išrinktas abiejose Seimuose antruoju Seimo sekretorium. Vėliau tam tikros aplinkybės privertė gerb. Šunskį pasitraukti iš SLA., tačiau po kelių metų pertraukos jis vėl įstojo į SLA. 272 kuopą, Amsterdam, N. Y., 1931 metais. Pastaroje kuopoje jis yra veikliu darbuotoju ir eina finansų bei užrašų sekretorių ir organizatorių pareigas. Neabejotinai gerb. Šunskis yra vienas pirmųjų Amerikoje gimusių ir augusių veikėjų, kuris mūsų organizacijoje pradėjo veikti prieš 50 metų ir nenuilstančiai veikia ir po šiai dienai.

SIMAS VAICKULIONIS — įstojo į SLA. 6 kp., Plymouth, Pa., 1895 m. Gerb. Vaickulionis yra ilgametis SLA. veikėjas, seniaus daug dirbęs Susivienijimui ir taip pat visuomeniniuose darbuose. Nors jau sulaukęs 70 metų amžiaus, tačiau vis dar gyvai įdomauja SLA. reikalais ir visuomeninui judėjimu.

VIKTORIJA VAICKULIONIENĖ — įstojo į SLA. 6 kp., Plymouth, Pa., 1896 m., ir iki šiai dienai yra ištikima organizacijos narė, kuri savu laiku irgi buvo veikli SLA. darbuose.

PETRONĖ VENCKEVICIENĖ — įstojo į SLA. 24 kp. 1891 m. ir savu laiku buvo veikli SLA. narė. Dabar priguli prie SLA. 35 kp., Wilkes Barre, Pa.

TAMAS VILKAITIS — įstojo į SLA. 1896 m. Dabar priguli SLA. 204 kp., Tamaqua, Pa. Visą laiką buvo ištikimas ir darbštus narys. Nors dabar jau sulaukęs 72 metų amžiaus, bet vis dar įdomauja organizacijos reikalais.

PETRAS IR MARĖ VAICIULAIČIAI — įstojo į SLA. 19 kp., Toluca, Ill., 1899 m., kuomet ši kuopa buvo organizuojama ir šioje kuopoje gerb. Vaiciulaitis tarnavo sekretoriaus pareigose. Marė Vaiciulaitienė įstojo į SLA. kiek vėliau. 1904 m. gerb. Vaiciulaitiai persikėlė gyventi į Beloit, Wis., ir čia sutvėrė SLA. 175 kp. Abudu daug pasidarbavo SLA. ir įvairiose

visuomeniniuose darbuose. Tai ilgamečiai pasišventę SLA. ir visuomenės veikėjai.

JONAS Žemantauskas — įstojo į Susivienijimą 1894 metais. Visą laiką stovėjo pirmose eilėse Susivienijimo ugdytojų. Dalyvavo dešimtyse Susivienijimo Seimų, keliuose jų sekretoriaudamas. Dviem atvejais tarnavo SLA. Sekretoriaus urėde, ypatingai antru atveju, nuo 22-ro Seimo, 1907 m., iki 26 Seimo, 1911 m., gerb. Žemantauskui teko daug truso ir pastangų įdėti pertvarkant Susivienijimo reikalų vedimo sistemą, nes iki to laiko Susivienijimo knygvedystė ir visų reikalų vedimas beveik niekuo nesiskyrė nuo paprastų vietinių draugijų praktikuojamos tvarkos. Iki 1911 metų pradžios Susivienijimas net savo centralinės raštinės neturėjo — kur gyvendavo SLA. Sekretorius, ten ir centras budavo. Taigi gerb. Žemantauskui teko įkurti Susivienijimo Centro Raštinę šiandieninėje jos vietoje, užvesti naują knygvedystę, naują sistemą Susivienijimo reikalų vedimui. Gerb. Žemantauskui sekretoriaujant teko pergventi pačių didžiausių audrų Susivienijime laikotarpis po 25-to Seimo, 1910 metais, kuomet buvo įvesta nariams duoklės pagal amžių. SLA. 11 kuopoje, Waterbury, Conn., kurioje ir po šiai dienai gerb. Žemantauskas priguli ir veikia, jis buvo per iš-tisą metų eilę sekretorium ir tuo laiku SLA. 11 kuopa buvo pasiekus, rodos, apie 700 narių ir buvo didžiausia Susivienijime kuopa. Taip pat vėlesniais laikais gerb. Žemantauskas energingai darbavosi kaip organizatorius ir prirašė šimtus naujų narių prie kuopos.

Kaipo visuomenės veikėjas gerb. Žemantauskas taip pat visu laiku buvo labai aktyvus ir prie visų tautinių, kultūrinių ir visuomeninių darbų visomis išgalėmis prisidėjo, juose dirbo. Vargiai rastum bent vieną iš senesniųjų Amerikos lietuvių veikėjų daugiau užsitarnavusį Susivienijime ir visuomeniniuose darbuose už gerb. Žemantauską.

KAZYS ZALESKEVIČIUS — įstojo į SLA. 51 kp. 1895 m., kurioje veikė iki pat skilimo. Vėliau persikėlė gyventi į Northampton, Mass. ir kartu persikėlė į D. L. K. Mindaugo draugiją, kuri taipgi kartu buvo ir SLA. buopa. Gerb. Zaleskevičius visą laiką buvo veiklus ir pasišventęs SLA. ir visuomenės veikėjas.

6. Perskaičius penktos sesijos protokolą, Bugališkis įneša, Bernotas paremia, kad protokolą būtų priimtas, kaip užrašytas. Įnešimas vienbalsiai priimtas.

7. Perskaičius šeštos sesijos protokolą, Gribienė įneša, Sheddow paremia, kad protokolą būtų priimtas kaip užrašytas — įnešimas vienbalsiai priimtas.

8. Prezidentas perstato laiškų ir pasveikinimų komisijos narę Birbilienę perskaityti pasveikinimų dalį SLA. 39-tam Seimui. Perskaityta sekami pasveikinimai su pažyziūtom aukom:

SLA. 110 kp., Plains, Pa., sveikinimas su auka N. ir N. F. \$1.00 ir Moksl. F. \$1.00.

A. J. Nemakys, S. Bostono gen. organiz. \$5.00 auka.

SLA. 211 kp., Mahanoy City, Pa. (Serkšnys) \$5.00 Našl. ir N. Fond.

SLA. 64 kp., Baltimore, Md. (Čėsna, Jaras) \$5.00 Našl. ir Našl. Fond.

SLA. 359 kp., Dorchester, Mass., \$2.00.

SLA. 1 kp., Edwardsville, Pa. \$5.00 N. ir N. F.

„Dirva“, Karpis su auka \$5.00.

SLA. 275 kp., Springfield, Ill. \$5.00 N. ir N. F.

SLA. 354 kp., Akron, Ohio, narės Glinskienės \$1.00 Jaunuolių Fondui.

SLA. 14 kp., Cleveland, Ohio \$10.00 N. ir N. F.

SLA. 178 kp., Mt. Greenwood, Ill. (Valantinai) \$1.50.

SLA. 198 kp., Akron, Ohio, S. Muckui \$1.00.

9. Prezidentas Bagočius perstato St. Gegužį pateikti Seimui Kontrolės Komisijos raportą. St. Gegužis skaito Kontrolės Komisijos raportą iš 39-to Seimo Darbų ir Raportų knygos, pusl. 179—183, incl. Įnešimas: „Priimt Kontrolės Komisijos raportą.“ Įneša Birštonas, paremia Grish. Įnešimas priimtas vienbalsiai.

SLA. Kontrolės Komisijos Raportas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 39-tam Seimui, Cleveland, Ohio, Birželio 22-rą d., 1936 m. Gerbiamas Seime:

SLA. Konstitucija Kontrolės Komisijai suteikia, galima sakyti, neapribotą galią, kas liečia globojimą organizacijos turto. Tačiau ta pati SLA. Konstitucija nurodo, kad tarpe Seimų Pildomoji Taryba yra vyriausia organizacijos įstaiga, kuri valdo ir tvarko visus Susivienijimo reikalus. Todėl, esant Kontrolės Komisijai, prisiema nemažai galvoti, kuomet iškyla tokie reikalai, kurie liečia Pildomosios Tarybos autoritetą. Dabartinė Kontrolės Komisija šiuos reikalus gerai supranta ir įvertindama tą padėtį, savo darbuotėje buvo atsargi, kad nesukeltų organizacijoj betvarkės ir prisilaikant tos inijos, kuri kiekvienai organizacijos vienetui yra nutiesta.

Neturime gerbiama Seimui per daug ką iš savo darbuotės pranešti, nes tokie reikalai, kurie reikalauja didelių tyrinėjimų ar didelio ir gilaus svarstymo, mūsų komisiją nepasiekė. Kas prie mūsų kreipėsi su kokiais reikalais, kurie rīšosi su mūsų pareigomis — kiekvienam atsitikime veikėme sulig mūsų geriausiu supratimu, o kas prie mūsų kreipėsi su tokiais reikalais, kurie su mūsų pareigomis nesijungia, tai tokiuose atsitikimuose nurodėme, kur ir prie ko reikia kreiptis.

Komisijos pirminkas, jį specialiai SLA. Prezidentui kviečiant, dalyvavo Pildomosios Tarybos suvažiavime, kuris įvyko paskutinėmis dienomis lapkričio mėnesio, 1934 metais.

Visa Kontrolės Komisija dalyvavo Pildomosios Tarybos suvažiavime, kuris įvyko pabaigoje vasario ir pradžioje kovo mėnesių, 1936 metais. Naudodamasi šia proga, mūsų komisija turėjo savus susirinkimus ir pasitarimus. Kuomet Pildomosios Tarybos suvažiavimas užsibaigė, du komisijos nariai kartu su SLA. Ido Glo-

bėjais, peržiūrėjo SLA. Sekretoriaus ir Iždininko knygas, patikrino visas įeigas ir išmokėjimus ir abėnai visą SLA. turta, sulig minėtų viršininkų pridėtų rekordų. Kadangi, mūsų supratimu, kartoti tas pačias skaitlines, kurias Seimui priduos Sekretorius, Iždininkas ir Iždo Globėjai, tai būtų neaukštingas darbas Kontrolės Komissijai tokius kartojimus daryti.

Nors didelės betvarkės vedime organizacijos reikalų nepastebėjome, tačiau matome reikalo pastebėti, kad yra per ilgai laukiama nuosimčių už paskolas, kas ilgainiui sudaro organizacijai nuostolius. Visuose atsitikimuose jeigu nuosimčiai nėra sumokėti laiku, tai reikia įmėti akciją, kad tokiu būdu nedavus pinigai nuosimčiams užsivilkti.

Atsitikimuose, kur namų savininkai nemoka Susivienijimui nuosimčių nei taksų už namus, tai mūsų supratimu Pildomoji Taryba turėtų taksas apmokėti, nes kuomet prisieina mirtiečių forklozuoti, tai dažnai atsitinka, kad Susivienijimas, atsiėmęs namą, turi užmokėti pabaudą už į laiką neapmokėtas taksas. Jei namo savininkas galėtų namą ar namus pasilaikyti, tai tuomet jį susivienijimui turėtų sumokėti tuos taksus su nuosimčiais ir tokiu būdu Susivienijimas taupytų bereikalingas išlaidas, bemokėdamas už užvilktas taksų pabaudas.

Taipgi mes rekomenduojame, kad Pildomoji Taryba nuodugniai išstuduotų kiekvienos už paskolas paimitos nuosavybės padėtį ir, suradus, kad jei kuri nors nuosavybė neša Susivienijimui nuostolius ir nėra vilties, kad kuomet nors ta padėtis pagerės, tai ieškoti progų tokias ar tokių nuosavybių pardavinėti.

Taipgi matome reikalo padaryti pastabą delei geresnės kontrolės ir lengvesnio suzinėjimo pelno, ar nuostolių, už tas nuosavybes, kurias Susivienijimas įgijo iš priežasties forklozavimų mirtiečių. Mūsų supratimu, visos už tas nuosavybes įeigos turėtų būti kredituojamos Sekretoriaus ir Iždininko knygos, taipgi visos išlaidos turėtų būti debituojamos šitų viršininkų knygos. Šitokios tvarkos prisilaikant, būtų lengviau galima surasti ir sužinoti, ar tos nuosavybės duoda naudą ar neša nuostolius.

Mūsų komisija, giliai studijavusi organizacijos ateitį, surado, kad Susivienijimui būtų daug sveikiau ir naudingiau jei Pildomoji Taryba nebūtų renkama visa kartu. Turėdami šitai omeny, mes rekomendavome SLA. Įstatų Komissijai, kad ji paruoštų ir pridėtų šio Seimo apsarvystumui taisykles, sulig kurių SLA. Prezidentas, Sekretorius ir vienas Iždo Globėjas būtų renkami vienais rinkimais, o Vice Prezidentas, Iždininkas, vienas Iždo Globėjas ir Daktaras-Kvotėjas, būtų renkami antrais rinkimais. Įvedus šitokią tvarką, Pildomosios Tarybos nariai būtų renkami keturių metų laikui, tačiau Seimai galėtų būti laikomi kas du metai taip, kaip dabar yra. Į vietą kur sulig dabartinės tvarkos Seimas išrenka ar jau išrinktus užtvirtina septynis Pildomosios Tarybos narius, tai ateityje išrinktų ar jau išrinktus užtvirtintų vienam Seime tris, o kitam Seime keturis.

Šitą permainą rekomenduodami, mes turime omeny du dalykus: vienas, tai prašalintų tą pavojų, kad į Pildomąją Tarybą neįeitytų visi septyni nauji žmonės, o antra — gal prigriebtų prašalinti tokias aštias ir net nešvarias rinkimų kampanijas. Juk tai nėra jokia paslaptis ir visi gerai žino, kad dabar yra daug daugiau laiko praleidžiama rinkimų reikalais, negu konstruktivioms organizacijos darbams. Yra laikas šitą nelemtą padėtį gerinti ir mes manome, kad pertvarkius Pildomosios Tarybos rinkimus viršminėta prasme, bus padaryta žygis į gerąją pusę.

Nesakysim, kad mūsų komisija dabar surado, nes šitas mums nuo senai yra žinoma, kad mūsų Susivienijime yra labai nelankstus aparatas darymui investuoti. Prie dabartinės tvarkos beveik nuolat guli apie šimtas tukstančių dolerių ir daugiau SLA. pinigų, kurie neuždirba jokio nuosimčio. Jeigu ir atsiranda progų, kad greit veikiant būtų galima saugiai ir pelningai investimentus padaryti, tai iki pereina visas reikalas per komisijas ir Pildomosios Tarybos narius — dažnai tos geros progos prasišalina ir, tokiu būdu, Susivienijimas panaša nuostolius vien tie delto, kad organizacijos viršininkai negali veikti. Gi jei mūsų organizacijos šitiems reikalams būtų lankstesnis aparatas, tai dažnai būtų galima pasinaudoti progomis ir tie žmonės, kuriems pavesta tais reikalais rūpintis, apsieitų su mažiau darbo ir išvengtų bereikalingų nesupratimų.

Todel, mes rekomenduojame gerbiama Seimui, kad į SLA. Finansų Komissiją būtų išrinkti trys Pildomosios Tarybos nariai. Kadangi SLA. Konstitucija nedraudžia Pildomosios Tarybos narius rinkti į organizacijos Pastoviasias Komissijas ir šitam atsitikime tokis žygis būtų Susivienijimui naudingas, todel, mūsų supratimu, Finansų Komissija turėtų susidėti iš Pildomosios Tarybos narių. Kas liečia kitas komisijas, tai yra kitas klausimas ir net gerai, kad komisijos susideda iš pašalinių narių, nes tuo būdu yra pritraukiama prie aktyvesnio organizacijos darbo daugiau žmonių, bet kur eina klausimas apie dolerius ir centus, tai mes privalome sudaryti tokį aparatą, kuris atitiktų organizacijos reikalams. Seniau šitas nebuvo taip reikalinga, nes šalies padėtis buvo normali, tačiau prie dabartinių aplinkybių Seimas privalo savo išrinktiems viršininkams suteikti galimybių, kad jie galėtų duoti organizacijai tokį patarnavimą, kuris yra galimas, naudingas ir reikalingas.

Kontrolės Komissija turėjo nemažai susirašinėjimų su SLA. viršininkais, su kuopomis ir daugeliu pavienių narių. Visuose atsitikimuose mūsų komisija suteikė tokius patarnavimus ir patarimus, kokius geriausiai galėjo. Vidutinė komisijos darbuotė buvo harmoninga. Visuomet pas mus viešpatavo sutartinumas ir kodingiausias viens antru pasitikėjimas.

Baigdami šį savo kad ir trumpą raportą, linkime gerbiama Seimui praversti naudingų organizacijai nutarimų. Kad šitas 50 metų mūsų organizacijos sukakties Seimas tikrai būtų Jubiliejinis Seimu, kad čionai susirinkę gerbiama kuopų atstovai iš įvairių vietų, surastų tą kelią, kuriuo mūsų Susivienijimas beidamas

pasiektų šviesesnę ateitį ir kad šio Seimo darbai būtų apvainikuoti tikru frateralizmu.

Su gilia pagarba,

SLA. Kontrolės Komissija:

S. Gegužis,
J. M. Buchinskas,
Simon Cibulskis.

10. Prezidentas perstato Charles J. Kalinauską pateikti Seimui Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissijos raportą. Charles J. Kalinauskas pateikia Seimui SLA. Stovio, Sundų ir Apeliacijų Komissijos raportą, skaitydamas jį iš SLA. 39-to Seimo Darbų ir Raportų knygos, pusl. 134—186, incl.

Dragašius įneša, Dr. Zalatorius paremia: Priimt Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissijos raportą su rekomendacija atmokėti atlyginimą, kurio komisija prašo. Įnešimas vienbalsiai priimtas.

Raportas

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE STOVIO, SKUNDŲ IR APELIACIJŲ KOMISSIJOS

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje
Trisdešimts Devintam Seimui.

Gerbiamejį Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Trisdešimt Devinto Seimo Dalyviai!

Stovio, Sundų ir Apeliacijų Komissijai darbo ribas nustato Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Konstitucijos Skvyrius VI, paragrafas septyntas, kuris skamba sekančiai:

„7. —Visi dalykai, paliečiantį Susivienijimo pagerinimą, ginčus, skundus ir apeliacijas, dar nepavesti Pildomajai Tarybai, privalo būti perduoti Susivienijimo Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissijai.

„a) Komissijos privalomu yra veikti umai, be jokio atidėlioimo, visuose reikaluose, jos pareigų ribose ir tuojaus pranešti Pildomajai Tarybai. Gale savo tarnystės, Komissija privalo suteikti Seimui raportą raštu su patarimais ir rekomendacijomis Susivienijimo gerovei.“

Apart virš pacituoto paragrafo dar randame XV-tame Skvyriui, paragrafo pirmo, c perskyrime sekančius nurodymus:

„c) Jei skundikas ar kaltinamasis raštu prašytų kuopos, pirmą prasidėjiant nagrinėjimui, perkelti reikalą į Pildomąją Tarybą originaliam nagrinėjimui, tai tas prašymas turi būti pripažintas ir tuojau visi reikalai dokumentai ir užrašai pasistūti Susivienijimo Sekretoriui, kuris perduos Susivienijimo Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissijos pirmsėdžiui, ir Susivienijimo Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissija ištirs skundus ir jeigu ji patars minėtą bylą nagrinėti, tai Pildomajai Tarybai paims originalę teisiameybę.“

Enant konstitucijos nurodymais, Komissijai buvo pridutu sekanči nusiskundimai: Adomaitienės iš 311 kuopos, Kazlauskos iš 215 kuopos, Drazduliūnės iš 224 kuopos, K. Demikio iš 35 kuopos, Pocienės iš 212 kuopos ir pagaliau 157 kuopos nusiskundimas prieš 198 kuopą.

Visi viršminėti skundai, išskyrus paskutinį, kuris buvo pridutas komissijai balandžio 21, 1936 ir dabar yra komissijos svarstomas, buvo komissijos išskausyti ir baigti enant konstitucijos nurodymais.

Visus komissijai pavestus skundus galima suskirstyti į dvi rūšis, butent: 1. Nusiskundimai ty, kurie nėra patenkinti sprendimais del išmokėjimo pomirtinių ir ligos pašelpų; 2. Nusiskundimai vieno nario prieš kitą del nesupratimų ar asmeninių susikirtimų kuopos susirinkimuose arba tarp kuopų del įtariamų įsišokimų.

Aišku, kad pirmos rūšies nusiskundimai gali būti likviduojami tinkamu interpretavimu konstitucijos. Konstitucijos V Skvyriui, paragrafe pektam pasakyta:

„Pildomoji Taryba turi pilną galią aiškinti Susivienijimo įstatymų prasmę, ir tie aiškinimai riša Susivienijimą.“

Todel Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissijai būtų neįsimtinga bandyti pasisavinti pareigas, kurios yra konstitucija pavestos Pildomajai Tarybai.

Del antros rūšies nusiskundimų, komissija randa reikalingu pastebėti, kad ji retai begali tinkamai išspręsti ginčą, pasiremddama susirašinėjimais su skundėjais ir kaltinamaisiais. Kaip vieni, taip ir kiti yra linkę perdėti, kad savo puse perstatyti geresnėje šviesoje. Todel komissijai nėra galima padaryti teisingo sprendimo. Tokiai padėčiai esant, komissija pasiulo Pildomajai Tarybai paskirti atitinkamą ir bešališką narį, gyvenantį apylinkėje, kur ginčas yra kilęs, ant vietos ištirti skundą, išklausiñti liudininkus ir paduoti savo rekomendacijas Pildomajai Tarybai.

Iš to kas viršuje pasakyta, bus tamstoms aišku, kad Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissijos egzistencijai mažai yra pamato. Komissijai pavestos pareigos gali lengviau būti atliktos Pildomosios Tarybos. Tas sutauptų daug bereikalingų susirašinėjimų ir narių laiko eikvojimo. Ypatingai šiais laikais, kad mes visi turėtume stropiausiai saugoti, kad nebūtų bereikalingų išlaidų. Mes neturime užmiršti, kad Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissijai padengti išlaidas buvo paprotis skirti po du šimtu dolerių. Tos sumos teisingai buvo skiriamos, nes mes negalime reikalauti net ir tokios komissijos narių, be kurios Susivienijimas galėtų apsieiti, kad jie susirašinėjimo išlaidas, komissijos reikalais, padengtų iš savo kišenių.

Todel mes siulome, kad Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissija būtų panaikinta.

Bet jei Seimas rastų reikalingu ir toliau palikti šią komissiją, tai mes siulome, kad komissijai būtų duota teisė reikalauti, kad skundėjas paduotų komissijai aprubežiotą skaičių paklausimų kaltinamajam, kuriuos kaltinamasis privalo nustatyti laike atsakyti po priesaiką. Kaltinamasis irgi privalo paduoti paklausimus, kuriuos skundėjas privalo atsakyti taip pat po priesaiką.

Aišku, kad ir toks pagerinimas nevisada duos teigiamus rezultatus. Kad surinkti visus faktus, yra reikalinga išklausiñti liudininkus asmeniškai, nes tik tada galima spręsti apie liudininko charakterį ir teisingu-

mą. O kad padaryti bešališką ir teisingą sprendimą — būtinai reikia žinoti visus faktus.

Komissija prašo, kad Seimas skirtų \$145.00 padėgimui jos narių padarytų išlaidų laike dviejų metų. Šią sumą prašome paskirti: Komissijos pirmininkui \$75.00 ir dviem komissijos nariams po \$35.00 kiekvienam.

Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komissija:

Charles J. Kalinauskas, pirm.,
A. Zalatorius, kom. narys,
S. Bakanas, kom. narys.

11. Prezidentas Bagočius perstato Dr. A. Montvidą pateikti Apšvietos Komissijos didžiumos raportą. Dr. A. Mondvidas atkreipia Seimo dėmesį į spausdintą Apšvietos Komissijos Didžiumos raportą ir sutrumpintoj formoj jį atpasakoja Seimo delegatams.

Tiškevičius įneša, Bakanas paremia: Apšvietos Komissijos Didžiumos raportą priimt su pataisymu, kad išsitarimas apie Zalatorių būtų išmestas.

Delegatams A. Oliui ir St. Gegužiui pareiškus norą išgirsti ir mažumos raportą prieš einant prie balsavimo, Prezidentas Bagočius pakviečia B. F. Kubilių pateikti Seimui Apšvietos Komissijos mažumos raportą.

B. F. Kubilius skaito Apšvietos Komissijos Mažumos raportą iš SLA. 39-to Seimo Darbų ir Raportų knygos, pusl. 195—203, incl.

Originalis įnešimas priimt Apšvietos Komissijos didžiumos raportą balsuojamas. Už įnešimą 88 balsai, prieš įnešimą 107 balsai. Įnešimas atmetas ir kartu Apšvietos Komissijos didžiumos raportas atmetas.

Prezidentas F. J. Bagočius septyntą sesiją uždarė 1:10 val. popietų, paskelbdamas, kad aštunta sesija prasidės 2:30 val. popietų.

SESIJA AŠTUNTA.

Aštuntą sesiją Prezidentas Bagočius atidarė 2:30 val. popietų, birželio 25 d., 1936 m., Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

1. Sekretorius Vinikas šaukia delegatų vardošaukį. Sesijoje nedalyvauja J. Brazauskas, K. J. Kalinauskas.

Po vardošaukio Sekretorius Vinikas pareiškė, kad atvyko į Seimą dar du delegatai: Juozas Miliauskas iš 286 kp., McKees Rocks, Pa., ir Edvardas Baltrušaitis iš 335 kp., Pittsburgh, Pa. Jų mandatai patikrinti ir jie inteisinti būti šio Seimo delegatais.

Pereitoj sesijoj dalyvavo 199 delegatai, nedalyvavo 9, kas sudaro 208 delegatus; šioj sesijoj dalyvauja 201 delegatas, nedalyvauja 9, viso 210 delegatų.

2. Paskaityti Seimui prisiųstus pasveikinimus su aukomis pakviesta komissijos narė Zorskaitė. Laiškai bei sveikinimai perskaityti sekami:

W. G. Lasky ir Marės Lasky iš Broocktondale, N. Y.

SLA. 57 kp. ir 318 kp., Worcester, Mass., organizatorių.

Antano Mazono iš Brooklyn, N. Y.

SLA. 291 kp., Sweet Valley, Pa., su auka \$100 N. Fondui.

SLA. 77 kp., Rockford, Ill. su \$5.00 auka Našl. ir Našl. Fondui.

SLA. 157 kp., nario D. Lekavičiaus iš Youngstown, Ohio su auka \$1.00 Našl. ir Našl. Fondui.

V. Makausko, SLA. 26 kp., Millinocket, Me., su auka \$1.00 Našl. ir Našl. Fondui ir \$1.00 Moksleivių Fondui.

S. Petrilos, SLA. 27 kp. veikėjo iš Auburn, Ill. su auka \$1.00 Jaunuolių Svetimo Fondui.

SLA. 195 kp., Pittsburgh, Pa., su \$2.00 Našl. ir Našl. Fondui.

3. Birštonas įneša ir Olis paremia: „Priimti Apšvietos Komissijos mažumos raportą.“

J. Martin-Marcinkevičius, delegatas iš Kenoshos, pareikalauja slapto balsavimo šiam klausime. Delegatai St. Gegužis, Laukaitis ir Rastenis pareikalauja balsavimo vardošaukiu — roll call.

Prezidentas Bagočius patvarko, kad jam matomai didžiumai reikalaujant šio įnešimo balsavimas bus vardošaukiu ir slapta ant kortelių. Balsuojantys už įnešimą prašomi rašyti ant kortelės žodį „Už“, o balsuojantys prieš įnešimą žodį „Prieš“.

Prezidentas paskiria prie esančių keturių balsų skaitytojų dar dvi delegates iš moterų pusės, butent V. J. Kaličienę iš Pittsburgho ir J. Šiurmaičiūtę iš Carnegie, Pa.

Sekretorius daro vardošaukį ir delegatai balsuoja kortelėmis kaip iš eilės iššaukiami. Po vardošaukio balsų skaitytojai suskaitė balsus skelbia, kad už įnešimą balsavo 99 delegatai, o prieš įnešimą 102 delegatai. Tokiu būdu Apšvietos Komissijos mažumos raportas nepriimtas.

4. Prezidentas pašaukia Labdarybės Komissiją pateikti raportą Seimui ir pirmininkavimą paveda Vice Prezidentui Mažkunai.

Labdarybės Komissijos raportą M. J. Vinikas skaito iš 39-to Seimo Darbų ir Raportų knygos, pusl. 204—214, incl.

J. Martin-Marcinkevičius įneša, o Tiškevičius paremia: „Priimt Labdarybės Komissijos raportą be diskusijų“. Balsuojant įnešimas priimtas vienbalsiai.

SLA. Labdarybės Komissijos Raportas

SLA. 39-tam Seimui, Birželio 22, 1936, Cleveland, Ohio.

SLA. Labdarybės Komissijai yra pavedami visi atsišaukimai pagalbos našlėms, našlaičiams ir nelaimėn patekusiems nariams. Ji turi priežiūrą išdaliname labdaringų pašelpų ir ji stengiasi surasti teisėtus budus ir priemones priežiūrei, kad teikiamos pašelpos būtų tiksliai atliktos.

Vykinimui labdaringųjų Susivienijimo tikslų yra įsteigtas atskiras Našlių ir Našlaičių Fondas. Šis fondas yra užlaikomas visų narių mokesčiais po 20 centų į me-

tus, prie kurių Seimai dar priskiria Tautiškų Centų dalį.

Apart labdarybės išmokėjimų, pradedant nuo rugsėjo 1, 1931 m., kuomet SLA. Pildomoji Taryba nutarė šelpiti narius bedarbius, pavydale narystės duoklių, šis fondas paskolino \$15,349.12 įsteigimui ir palaikymui atskiro SLA. Narių Bedarbių Paskolos Fondo.

Bėgy pastarųjų dviejų metų Našlių ir Našlaičių Fondo bendroji apyvarta buvo sekama:

Balansas, sausio 1, 1934 \$13,116.48
Įplaukė bėgy 1934 m. \$3,409.95
Seimo paskirti Taut. Centai \$500.00
Išleista \$4,950.80

Balansas, sausio 1, 1935 \$12,075.63
Įplaukė bėgy 1935 m. \$3,147.10
Išleista \$2,842.84

Balansas, sausio 1, 1936 \$12,379.83

Per pereinus du metus komissija gavo 146 prašymus pašelpos iš Našlių ir Našlaičių Fondo. Tarpe prašančių pašelpos našlių, našlaičių, paliegių ir netikėtos nelaimės paliestų narių, pastaruoju laiku pradėjo atsirasti nemažas skaičius prašytojų, kurie yra nukentėję nuo bedarbės. Kai kurių prašytojų padėtis išrodė esanti nevisai aiški, todel jų prašymus nebuvo galima patenkinti iš Našlių ir Našlaičių Fondo, nes bedarbių šelpimui yra sudaryta visai skirtingas nuo našlių ir našlaičių šelpimo fondas. Apart to viso, SLA. Pildomajai Tarybai teko gauti prašymų pašelpos nuo narių, kuriems, del vienos ar kitos priežasties, nebuvo galima teisėtai išmokėti priklausomos pamirtinės ar ligos pašelpos. Tokiuose atsitikimuose, kur prašymai buvo paremti neabejotinu reikalavimu pagalbos, Pildomoji Taryba nutarė ją suteikti. Surašas taip suteiktų pašelpų telpa gale bendro surašo išmokėtų pašelpų.

Bendrai pašelpų prašyta:

1933 m. prašymams 1934 m. mokėta pašelpa 36
1934 m. prašymų gauta 62, pašelpų suteikta .. 59
1935 m. prašymų gauta 84, pašelpų suteikta .. 43

Viso prašymų gauta 146, pašelpų suteikta 138
Dabar yra išmokama mėnesinė pašelpa del 50 narių, sumoje \$291.00.

Visos pašelpos yra teikiamos pasiremiant kuopų rekomendacijomis ir ištirimais. Tam tikslui yra atspausdintos blankos, kurias išpildo kuopa išreikalavus nuo aplikanto teisingus atsakymus į blankoje pažymėtus klausimus ir ištyrus pašelpos reikalingumą, kuopa paliudija blanką ir prisiunčia ją Susivienijimo Centrai. Iš Centro blanka yra pasiunčiama, krivulės keliu, Našlių ir Našlaičių Komissijos narių užtvirtinimui ar atmetimui.

Čionai paduodame surašą ty asmenų, kuriems buvo mokėta pašelpa iš Našlių ir Našlaičių Fondo per pastaruosius du metus nuo sausio 1, 1934, iki sausio 1, 1936 metų.

Suraše yra paduodama pašelpa gaunancios ypotos vardas, kuopa, miestas, kokia pašelpa nutarta suteikti ir kiek iš viso pašelpos buvo išmokėta nuo sausio 1, 1934 iki sausio 1, 1936.

1. K. Indulis,
1 kp., Kingston, Pa. 13 mėn. po \$5 \$90.00
2. M. Staniukienė,
1 kp., Kingston, Pa. 8 mėn. po \$5 40.00
3. A. Varnagiris,
1 kp., Kingston, Pa. 12 mėn. po \$5 60.00
4. L. Varnagiris,
1 kp., Kingston, Pa. 1 mėn. po \$5 5.00
5. O. Dzikiene,
2 kp., Forest City, Pa. 20 mėn. po \$5 100.00
6. K. Likauskienė,
7 kp., Pittston, Pa. 8 mėn. po \$5 40.00
7. Julė, Elena ir Ignas Matoniai,
7 kp., Pittston, Pa. 12 mėn. po \$10 120.00
8. V. Radzvilienė,
7 kp., Pittston, Pa. 8 mėn. po \$5 40.00
9. E. Stasiulevičienė,
7 kp., Pittston, Pa. 3 mėn. po \$10 30.00
10. J. Tamulionienė,
7 kp., Pittston, Pa. 8 mėn. po \$5 40.00
11. M. Miliauskienė,
11 kp., Waterbury, Conn. 7 mėn. po \$5 35.00
12. A. Norkuvienė,
11 kp., Waterbury, Conn. 6 mėn. po \$5 30.00
13. J. Kemiczas,
14 kp., Cleveland, Ohio 6 mėn. po \$5 30.00
14. P. Sungailienė,
18 kp., Westville, Ill. 6 mėn. po \$5 30.00
15. A. ir J. Mizarai,
23 kp., Shenandoah, Pa. 17 mėn. po \$5 85.00
16. O. Andriuskevičienė,
28 kp., Port Carbon, Pa. 12 mėn. po \$10 120.00
17. J. Veveris,
29 kp., Westville, Ill. 2 mėn. po \$5 10.00
18. P. Astramskas,
30 kp., Scranton, Pa. 6 mėn. po \$5 30.00
19. M. Kmieliauskas,
34 kp., New Britain, Conn. 8 mėn. po \$5
ir užsimok. duok. 12 mėn. 61.84
20. J. Balčiūnas,
34 kp., New Britain, Conn. 8 mėn. po \$5 40.00
21. J. ir O. Demikiai,
35 kp., Wilkes Barre, Pa. 6 mėn. po \$8 48.00
22. A. ir J. Grybai,
35 kp., Wilkes Barre, Pa. 15 mėn. po \$10
ir 5 mėn. po \$5 175.00
23. M. Janušonis,
35 kp., Wilkes Barre, Pa. 1 mėn. po \$10 10.00
24. M. Šalaševičius,
35 kp., Wilkes Barre, Pa. 11 mėn. po \$8 88.00
25. M. Slavėnienė,
35 kp., Wilkes Barre, Pa. 20 mėn. po \$5 100.00
26. J. Kazlauskas,
38 kp., Brooklyn, N. Y. 7 mėn. po \$10 70.00
27. J. Stanydienė,
39 kp., Gilberton, Pa. 17 mėn. po \$5 85.00
28. V. Jakubynas,

(Daugiau bus)

SLA. Jubiliejiniai Darbai

SLA. KUOPŲ JUBILIEJINIAI PARENGIMAI.

Šiame „Tėvynės“ num. telpa labai gražus straipsnis, parašantis SLA. kuopas ir veikėjus sekamo lapkričio 22 d., kuomet sukanka mūsų Susivienijimui lygiai 50 metų nuo jo įsikurimo, suruošti įvairias jubiliejinias pramogas. Verta kiekvienam perskaityti tą Dr. D. Pilkos rašinį antrašte „SLA. 50 Metų“, kuris telpa SLA. reikalų skyriuje.

Ištikrųjų SLA. Aukstinio Jubiliejaus tikroji diena bus lapkričio 22 d., tai didžiosios Susivienijimo šventės diena. Nei viena SLA. kuopa neturėtų praleisti tos dienos veltui, kokios nors pramogos neparengus. Bus sekmadienis ir todėl labai paranku bent kokią pramogą suruošti.

Zinoma, reikia stengtis suruošti tokias pramogas, kurios atitiktų savo turiniu didžiai Susivienijimo šventei ir kartu būtų kondaugingiausios Susivienijimui ir pačioms kuopoms. Ypatingai didžiulės lietuvių kolonijos, kuriose gyvuoja po kelias SLA. kuopas, privažtų suruošti tokias Susivienijimo Jubiliejinės pramogas, kurias vietas ir apylinkes lietuvių ilgai atminti.

Visi veikieji SLA. nariai pasvarstykite šį gražų ir Susivienijimui reikšmingą bei naudingą sumanymą, kurį iškelėme tulas laikas atgal ir neabejojame, kad daugelis SLA. kuopų rugsėjo mėnesio susirinkimuose šį sumanymą apsvaistys. Veikiant, dirbant, visuomenę arčiau su Susivienijimu supažindinant ir naujų narių organizacijai galima daugiau gauti. Visuomenę pritaria ir noriai dedasi tik prie tokių organizacijų, kurios yra gyvos, kurios energingai tautinius ir kultūrinius darbus dirba.

KĄ PARODYS RUGSĖJO MĖNESIS.

Atvėsus orui kai kurie organizatoriai praneša, kad jiems pradeda geriau sekis naujus narius verbuoti ir žada po rugsėjo mėnesio kuopų susirinkimų daugiau naujų narių prisijusti. Pamatysime, kiek naujų narių organizatoriai prirašys rugsėjo mėnesio susirinkimuose.

Well, iki „Labor Day“ vis dar skaitosi ir kai kada jaučiasi karštas vasaros laikotarpis, tai gal rugsėjo mėnesio pradžioje ir nebus tokių pasekų SLA. Aukstinio Konkurso fronte, kokių mes tikimės ir norime sulaukti. Bet gi po spalio mėnesio kuopų susirinkimų, tai tikrai turėtų atverti Centro Rastinę naujomis aplikacijomis. Po vasaros pasilsio, po visų piknikų ir linksmybių konkurs organizatoriai galės energingai pasidaruoti ir neabejotinai gaus burius naujų narių. Jei to nebus, tai žinome, kad konkurso organizatoriai tinginiauja, o tinginystė yra „smertelnu grieku“. Atminkite tai organizatoriai ir pasistengkite bent tiek pasidaruoti, kad patektumėte į SLA. Aukstinio Jubiliejaus Albumą kaip pasižymėję organizatoriai.

Bet ir visi SLA. nariai „smertelnei griekijai“, kuomet nepagelbsti savo kuopos organizatoriui darbuotis konkurse. Tokie nariai taip pat skaitosi tinginiais, jei nepasistengia prie kiekvienos progos pakalbinti savo pažįstamus ir draugus prisirašyti prie Susivienijimo, kuomet turėdami progą nepaaiškina dar neprigulintiems prie SLA. lietuviams organizacijos svarbos ir naudingumo prie jos prigulintiems nariams. Taigi visi SLA. nariai skaitykite kiekvienas savo butina pareiga pakalbinti bent po vieną naują narį prie SLA. iki pabaigos šių metų.

Dar vieną „smertelnią griekiją“ norime priminti konkursinio vėjus darbuotojams, tai neprisuntimas žinių iš jų veikimo. Nejaugi visi organizatoriai užmiršo rašyti? Nejaugi juos reikia siųsti į mokyklas, kad iš naujo pamokytų rašyti. Jei užmiršote lietuviškai, tai galite tokius pranešimus parašyti angliškai — vistiek bus gerai. Kuomet nieko nerašote, jokių žinių iš savo veikimo neateikia, tai negalime nieko apie jus darbuotę pranešti. Todel „wake up“ organizatoriai, stokitės darban ir savo davinis ir patirtus įspūdžius toje darbuotėje praneškite „Tėvynės“ redakcijai, už ką jums išanksto ačiū!

SUSIVIENIJIMAS SENIAU IR DABAR.

Kalbant apie Susivienijimą seniau, minty turime tuos laikus, kada visi nariai mokėjo lygias duokles ir gavo lygias pomirtines, butent kiekvienas mokėjo \$2.00 metuose ir jam pasimirus Susivienijimas jo pašelpavimui \$150.00 pomirtinės išmokėdavo. Kadangi tuomet pragyvenimo reikmenys buvo pigios, tai tų \$150.00 užtekdavo SLA. mirusį narį šiaip taip palaikyti.

Apie ligoje pašelpą tuomet nė kalbos nebuvo. Didėmis sumomis kad ir labiausia noredamas apsidrausti Susivienijime negalėjai.

Susivienijimui persiorganizuoti ir šių laikų pasiekus — nariai moka įvairias duokles ir gali apsidrausti ant įvairių sumų, siekiant nuo \$150.00 iki \$5,000.00. Taipgi jie gali gauti ligoje pašelpą nuo \$6.00 iki \$12.00 savaitėje. Galima ir išmokamą apdraudą turėti.

Vadinasi, dabar nariui susirgus — jis ir jo šeima gauna ir gydytojui ir vaistams ir dar keli doleriai atlieka. Nariui pasimirus, likusieji jį gali gražiai palaikyti ir šimtą kitą ar tukstantį kitą dar kitiems reikalingam pasilikti.

Skirtumas didelis! Jei seniau, gaunant tik \$150.00, lietuviui prie SLA. nariai rašėsi, jame dirbo ir kitus rašytis ragino, tai kodėl dabar to nepadaryti? Neapsidraudusių lietuvių dar yra daug. Viųjų svetimtaučių apdraudus kompanijos dar neišgaudė. Kodėl SLA. nariams nenustatyti ir nepakalbinti prie SLA. prisirašyti savo draugus, gimines, pažįstamus? Ypač, kodėl neprirašyti savo jaunuolius, kurie čia turės netik ligoje pašelpą, netik jų gimines galės dideles pomirtines gauti, bet jie dar gyvi budami galės sumokėti pinigų atsimti. Be to, jie galės lietuviškame gyvenime veikti, dėl lietuvių ir savo tautos darbuotis.

TIKRAI GRAŽUS ALBUMAS. „Pamatės „Tėvynėje“ SLA. Aukstinio Jubiliejaus Albumo pirmą puslapį, kurį puošia lietuvių tautinio atgimimo patriarhai, barzduoti daktarai šliupas ir Basanavičius, negaliu susilaikyti neužsiprenumeravęs Albumo, nors ir ne esu S. L. A. nariu. Taigi šiuomi siunčiu dvį prenumeratas — savo ir vieno mano draugo. Tokį Al-

bumą kiekvienas lietuviškas namas visoje Amerikoje turėtų įsigyti, nes išrodo, kad Albumas bus labai gražus. Man labai patinka jo apvada su Lietuvos valstybiniais ženklais kampuose puslapių. Vyreliai, nors kartą susilauks ir Amerikos lietuvių tokio leidinio, kurio mums pavydės net Lietuva. Beje, pirmą kartą sužinojau, kad velionis Dr. J. Basanavičius buvo SLA. Garbės Nariu. Tai tikrai svarbi naujiena. Gaila, kad jau persenas prisirašyti prie SLA. — jau esu virš 60 metų amžiaus. Bet pasižadau pasidaruoti ir savo tris anukes ir du anukus tikrai prisirašyti prie Susivienijimo. Prie tokios organizacijos, kurios nariais buvo ir yra žymiausi mūsų tautos vyrai, yra didelė garbė prigulėti kiekvienam lietuviui.“

Taip rašo vienas senas ir plačiai Amerikoje žinomas veikėjas. Taip rašo ne narys Susivienijimo. Ne tik rašo, bet ir savo darbu paremia Susivienijimo leidžiamą istorinį Albumą, pasižada ir naujų narių Susivienijimui gauti.

Manome ne vienas SLA. veikėjas skubiai nuryt šio veikėjo žodžius perskaitys, kuomet neprigulintis prie Susivienijimo asmuo šiaip kalba apie Susivienijimo svarbiuosius darbus ir pačią organizaciją taip gražiai įvertina. Na, o ką veikia SLA. veikėjai, kurie net medžiaginę naudą gali pasidaryti Albumui atvaizdų ir prenumeratų parinkdami?

Gerbiame SLA. veikėjai, stokitės darban ir neaplenkite nei vieno lietuvių namų neparodę, nepaaiškine SLA. leidžiamą Albumo istorinės reikšmės ir jo gražios išvaizdos, kuriame kiekvienas pamatys tukstantius Amerik. lietuvių veikėjų, sužinos ką tie veikėjai yra atlikę Amerikos lietuvių gyvenime. Tegul kiekvienas lietuvis turi progą užsiprenumeruoti Albumą nuipiginta kaina, tik už \$2.50. Neaplenkite nei vieno biznierių, o juo labiau profesionalų. Tegul visi žino kokią Albumą Susivienijimas leidžia ir tegul kiekvienas gauna progą patekti į Albumą. Jei nepasinaudos proga, tai vėliaus tegul galisi, kuomet pamatys išleistą Albumą.

Taigi SLA. Aukstinio Jubiliejaus Albumas bus tikrai gražus istorinis leidinys.

NEKROLOGAS

CLEVELAND, OHIO.

A. a. Povilas Zinis, SLA. 362 Kp. Narys. A. a. P. Zinis su šiuo pasauliu persikyrė rugpjūčio 4 d., sulaukęs 49 metus amžiaus.

Iš Lietuvos velionis paėjo iš Krekenavo parapijos, Panevėžio apskr. Šioj šaly išgyveno apie 30 metų. Daugiausia laiko išgyveno Clevelande. Prie SLA. prigulė nuo 1916 m. ir velionis P. Zinis ėjo pareigas nutarimų sekretoriaus per pastutinius 6 metus iki savo mirties ir daug pasidarbavo dėl 362 kuopos.

Velionis palaidotas rugpjūčio 8 d., Kalvarijos kapinėse, Cleveland, Ohio. Laidotuvisė dalyvavo daug SLA. 362 kuopos narių, kurie suteikė velionui gražų paskutinįjį patarimą — gyvų gėlių vainiką. A. a. P. Zinis dideliam nuiludimui paliko moterį Antaniną, vieną sūnų, vieną dukterį ir motiną Lietuvoje ir patėvį Geilūną.

SLA. 362 kp., netekus gero draugo ir veikėjo, galisi ir reikią velionio moteriai gilia užuojautą, o velionio ramiai ilgėtis šios šalies šaltose žemėse. J. Vaikšnoras — sekr.

S. L. A. REIKALAI

IŠ S. L. A. KUOPŲ DARBUOTĖS

CHICAGO, ILL.

Kviečiame Visus į SLA. 36 Kp. Pikniką, Rugsėjo 13 Dieną.

Mūsų kuopa rengia gražų pikniką sekmadienį, rugsėjo 13 dieną, Big Tree Inn., Archer Ave., 6 blokas nuo Kean.

Visi SLA. 36 kp. nariai Chicago prašomi atsilankyti, nes bus daug įvairenybių ir linksmybių.

Troka lauks jusų prie Sandaros ofiso, 814 W. 33rd St., vienuoliktą valandą išryto.

Valdyba.

Gražus SLA. 36 Kp. Išvažiavimas Šiam Sekmadienį.

Ką darysit, ką ne, tik nepraleiskit šio SLA. 36 kuopos pikniko, kuris įvyks sekmadienį, rugsėjo 13 dieną, Big Tree Inn darže.

Draugiškam burių čia turėsime progos pasiūkti ir pasiūlyti prie geros muzikos. Bus kepama avis ir kiekvienam svečiui dalinama. Kelios valandos praleistos šiam piknikui bus tikros atostogos.

Neužmirškite atvykti šiam sekmadienį į Big Tree Inn, ant Archer Ave., šeši blokas nuo Kean. Narys.

SO. BOSTON, MASS.

Iš SLA. 188 Kp. Susirinkimo.

SLA. 188 kuopos susirinkimas įvyko rugpjūčio 21 d. Pirmininkas Rev. B. F. Kubilius atidavė ir vedė susirinkimą. Perskaitytas ir priimtas protokolas pereinamo susirinkimo. Ligonijų lankytojai išdavė raportą. Naujų narių šiam susirinkime neprirašyta nei vieno.

Apsvarstius kuopos palaikymo klausimą, t. y. padengimą kuopos reikalais išlaidų, nutarta, kad nariai turi mokėti kuopos reikalams po 5 centus kas mėnesis. Konstitucija nurodo, kad kuopos reikalams nariai turi mokėti po 10c. į mėnesį, tačiau mūsų kuopa nutarė imti nuo narių tik po 5 centus į mėnesį. Todel visi SLA. 188 kuopos nariai įsitęmkyte, kad su sekančiu mėnesiu mokėdami savo duokles turėsite mokėti po 5 centus daugiau į mėnesį.

Išrinkta komisija surengimui šokių kai tik atvės oras. Taip pat komisija įgaliota palikti daržą dėl kitų metų pikniko. Komisijon išrinkta: J. Kučinskas, K. Rutkauskas ir A. Vasiliauskas.

Kviečiu visus narius atsilankyti į sekančią kuopos susirinkimą, kuris įvyks rugsėjo 18 d. visiems žinomoje vietoje ir paprastu laiku. Malonėkite kiekvienas narys pakalbinti savo draugus ir pažįstamus prisirašyti prie Susivienijimo ir norinčius prisirašyti atsiveskite į sekančią susirinkimą. Prašau visų narių stoti man tal-kon ir pagelbėti prisirašyti kiek galima daugiau naujų narių. Mūsų visų pastangomis kuopa jau išaugo iki to, kad šandien gali lygintis su kitomis senesnėmis kuopomis ir visi galime pasidžiaugti, kad tokių gražų būrėlių jaunimo esame prirašę prie savo kuopos. Todel pasi- darbuokime dar smarkiau ir pa- darykime mūsų kuopą narių skaitlumi lygia kitoms didžiulėms kuopoms.

Juozas Kučinskas.

— Organizatorių pareiga kodaugiau jaunuosius prisirašyti prie Susivienijimo.

HAMMOND, IND.

Aplankykite SLA. 273 Kp. Narį.

SLA. 273 kuopos narys, Mikas Rimkus, sunkiai susirgo skilvio liga liepos 26 d. ir tapo nuvežtas į Chicago, Ill., į Cook County ligoninę, kur jam padaryta svarbi operacija ant skilvio. Todel draugai ir pažįstami, ypatingai čekagiečiai S. L. A. nariai, aplankykite sergantį SLA. narį p. Rimkų. Kaip sakiau jis yra Cook County ligoninėje, Chicagoje ir jį rasite sekamu adresu: ward 65, bed No. 38. Neužmirškime savo draugų ir organizacijos narių nelaimėje.

J. Maksvitis, SLA. 273 kp. narys.

PHILADELPHIA, PA.

Vieša Padėka.

Aš, žemiau pasirašusi našlė, pati a. a. Juozo Vidikausko, buvusio nario SLA. 135 kuopos, Philadelphia, Pa., pareiškiau viešą padėkos žodį SLA. Centrai už greitą išmokėjimą man pomirtinės mano vyro paliktos man. Taipgi ačiū ir S. L. A. 135 kuopai, o ypač gi jos valdybai gerb. Antanui Tvaranavičiui, pirm. inžinieriui Vladui Norkevičiui, sekr.; Marijonai Dambrauskienei, izdin. ir kitiems valdybos nariams už pasirūpinimą to, kad pomirtinė man būtų netrukus išmokėta ir už užuojautos jausmus, o ponui Jonui Griniui, SLA. 135 kuopos nariui, pareiškiau skyrium širdingiausi ačiū už labai naudingus patarimus.

Kartu širdingai ačiū ir Amerikos Lietuvių Ukėsų Kliubui, Philadelphia, Pa., už umų išmokėjimą pomirtinės bei kitus patarnavimus ir už užuojautą. Ačiū to kluubo nariams, kurie buvo grabnešiais ir malonėje budėti naktimis prie lavono mano vyro, gerb. Juozui Ivanauskui, pirm. Kaziui Daukniui, izdin., Juozui Čyrlai, Andriui Bilekevičiui ir Pranui Krukliui bei Juozui Paznokaičiui, sekretorui to kluubo, kuris man malonėje suteikti tiesiog tėviškus patarimus. Ačiū, labai ačiū jam už tai!

Ačiū širdingiausiai taipgi ir kun. Ignui Zimblui, klebonui švento Jurgio parapijos, už labai iškilmingas tikybiniabaznytnes pamaldas laike palaidojimo mano vyro, kurias tiesiog kaip ir veltui atliko.

Ačiū ir del Demokratice League'os, o ypač gi jos pirminkui, p. J. Szklarski'ui ir sekretoriui, p. Szymezak'ui, bei kitiems valdybos nariams tos organizacijos už nepamiršimą mūsų liudėsio valandoje.

Ačiū gerb. Kaziui Dryžai ir Pranui Pukui bei Adomui Garliauskui už tai, kad jie malonėje pranešti spaudai — laikraščiams apie nelaimingą mirtį mano vyro, o prieš mirtį — apie jo baisų sužalojimą.

Pagaliau ačiū ir visiems, taip pažįstamiems, kaip ir nepažįstamiems už atsilankymą į šermenis mano vyro ir už palydėjimą jo į kapus.

Aleksandra Vidikauskiene.

— Patarkite savo draugams ir pažįstamiems prisirašyti prie Susivienijimo, nes tai yra didžiausia lietuvių apdraudus ir pašelpos organizacija.

— Laikite SLA. Aukstinio Konkurso turime pasidaruoti taip, kad pabaigoj konkurso turėme nors 15 šimtų naujų narių.

SLA. Albumo Reikaluose

Pradėjus rinkti medžiagą istoriniam 50 metų Jubiliejaus Albumui leisti, daugelis mūsų darbuotojų man tame darbe pagelbėjo, suteikdami informacijas ir reikiamą medžiagą: paveikslus, seimų ženklelius ir narystės ženklelius. Už tai aš esu neapsakomai jums dėkingas, nes be jusų paramos man tas darbas nebūtų buvęs imanomas.

Aš darbą pradėjau birželio mėnesį, 1935 m. ir maniau, kad pasiseks apkelti bent dalį senesnių mūsų kolonijų ir kiek leidžia aplinkybės, surinkti mūsų ankstyvesnių darbuotojų paveikslus ir kitas informacijas bei baigti savo pasirūpintą darbą ne vėliau kaip su pabaiga 1935 m. Todel, važinėjamas po rytines valstijas ir New York bei New Jersey apylinkes, kur teko ypatingai apsilangyti pas senesnius mūsų veikėjus ir gauti iš jų nemažą įvertinamą informaciją, paveikslų, seimų ženklelių ir abelnai visuotino veikimo lietuvių istorinių atvaizdų, aš pažadėjau visiems paskolintą medžiagą grąžinti su pradžia 1936 metų, nes pasitiekiau, kad iki

tam laikui mes didesnę darbo dalį prie Albumo jau busime sutvarkę ir atlikę. Bet, ne nuo manęs prigulinių aplinkybių, Albumo darbas dar ir dabar nebaigtas, nors manoma baigti dar šiais metais.

Kai kurie man suteikusių operaciją šiame darbe laukia, kad aš išpildyčiau savo pasižadėjimą: grąžinti man suteiktus paveikslus ir ženklelius bei kitą medžiagą. Kai kurie, tačiau, rašo laiskus ir išmėtinėja, kad aš savo pažado neįpildžiau. Visiems jums gerbiameji bendradarbiai šiuo pranešu, kad iš mano pusės nėra koks tai apsideidimas jums savo pažado neįpildant, bet, kaip sakiau, ne iš manęs paeinančios priežastys neleido mums Albumo darbą baigti kaip buvome planavę. Tad kaip greit tik bus galima darbas baigti — jums visiems paskolinta medžiaga — paveikslai ir ženkleliai — bus grąžinta.

Pasitikiu, kad jūs man už tai dovanosite, dėkodamas už paramą šiame darbe, pasilieku Albumo medžiagos rinkėjas,

A. B. Strimaitis.

SLA. Skolina Pinigus ant Pirmų Mortgičių

5%

be Komiso

Sumomis nedaugiau, kaip \$10,000 vienai ypatai ir 50% dabartinės nuosavybės vertės, SLA. skolina pinigus ant nekilnojamos nuosavybės.

Komiso už gavimą paskolos iš SLA. nereikia mokėti.

Jeigu takai ir apdrauda nuo ugnies apmokėta ir be pavėlavimo sumokėsite nuosimčius, tai vietoje 6% mokėsi tik 5% kas 6 mėnesius už pinigus, pasiskolintus iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Reikalaujamas paskolos iš SLA.:

- 1) Kreipkis pas Sekretorių, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th St., New York, N. Y. ir pareikalauk aplikacijos del paskolos.
- 2) Gavęs aplikaciją, ją išpildyk 3-se kopijose, atsakydamas aiškiai visus klausimus.
- 3) Pasiųsk 3 išpildytas aplikacijos blankas su 3 kopijomis namo paveiklo ir \$15.00 į Centrą Sekretoriui, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Sekretorius, gavęs viršminėtas aplikacijas su paveikslais ir pinigais nuo Tėmstos, pats paskirs, arba prašys kito Pildomosios Tarybos nario, gyvenančio jusų apylinkėje, paskirti įkainuotojus (appraisers) jusų namą apžiūrėti.

Jūs galite gauti paskolą iš SLA. tik prie tokių sąlygų:

- 1) Jeigu jūs prašote paskolos, kuri neviršina dabartinės vertės jusų nuosavybės 50%.
- 2) Jeigu namai išnuomuoti ir neša pakankamai įplaukų, kad palaikyti namą tvarkoje ir išmokėti visas kitas namo išlaidas.
- 3) Jeigu savininkas jame pats gyvena ir turi darbą arba įplaukas pakankamai dideles, kad visas išlaidas namo padengti.
- 4) Jeigu popieriai (title papers) yra tvarkoje.

Pinigai \$15.00, kuriuos pasiūniate del įkainuotojų, negrąžinama, neatsižvelgiant, ar jums paskola bus suteikta, ar ne, nes \$10.00 iš tų pinigų išmokama įkainuotojams jusų nuosavybės ir \$5.00 lieka izde SLA., padengimui susirašinėjimo išlaidų.

Gavime paskolų, SLA. nariai turi pirmenybę prieš ne narius. Bet dabar, kada Susivienijimas turi daug pinigų ant rankų, todėl darys mortgičius ant nekilnojamos nuosavybės ir ne nariams.

SLA. duoda paskolas tik ant gyvenamų namų, bet ne ant hotelių, fabriky, garadžių, gazolino stočių ir kitokių įstaigų ir šiuo tarpolaikiu neduoda paskolų ant farmų.

Pareigą Finansų Komisijos SLA. Konstitucija numato saugiai ir pelningai investavimą SLA. pinigų. Todel Finansų Komisija ir kreipiasi į visus narius SLA. imti paskolas ant savo namų iš SLA. ir progai pasitaikius prašome rekomenduoti paskolas kitiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pinigais.

SLA. FINANSŲ KOMISIJA:

J. P. Varkala, Pirmininkas,

J. Marcinkevičius-Martin,

A. J. Zalatoris.

400 Dolerių ir SLA.

Bostono „Darbininkas“ dažnai kliudydavo tuos SLA. narius, kurie yra katalikų tikybos. Bet pastaruoju metu, po Clevelando Seimo, minimas laikraštis paleido visą savo pajėgą agitacijai prieš SLA. ir katalikus, kurie yra nariais ir kurie mano būti nariais.

„Dar-ko“ 67 numeris p. K. parašė įžanginį straipsnį. Tame savo rašte jis prikalba daug, bet tik formoj bauginimo ir nieko nėra tokio baisaus. Ten yra pasakyta, kodėl SLA. Seimas aukojė Dr. J. Šliupui \$100.00 ir \$400.00 Etinės Kultūros Draugijai. Pono K. išvada, kad SLA. nėra tautinė organizacija, bet grynai bedieviška ir kad Dr. Šliupas nėra tautininkas, bet bedievis; kad katalikų tikėjimas yra puolamas visais frontais; kad jiems (su-prask, katalikams) yra nerama ant kaklo kilpa.

Čia reikia sustoti ir paprašyti „Darbininko“ vadų, kad jie nusiimtų keršto ir pagiežos akinius ir užsidėtų artimo meilės akinius, o tik tada mes galėsime vieni kitus suprasti. Kitaip bus labai sunku susikalbėti.

SLA. tikinčių narių, skirstant pagal tikybą ir kurie praktikuoja vieną ar kitą tikybą, bus 50%. Visi kiti yra skaitomi laisvamanais arba Dr. Šliupo pasekėjais. SLA. konstitucija, SLA. Seimai, Pild. Taryba bei organas toleruoja visus narius lygiai: kaip laisvųjų, taip ir tikinčiųjų nevaržo sąžinės nei jų tikybos. SLA. pirmoji vieta stato savo fraternalizmą. Kada narys moka, tai už jo sumokėtus pinigus turi gauti tą, ką susitaria gauti: pomirtinę, pašėpą ir tt. Kulturoje, labdarystėje, apsvietoje, moksle jokių paskirstymų nėra; kaip tik priešingai: yra didelė tolerancija. Musų Seimuose, Pild. Tarybos posėdžiuose ir organuose nebuvo ir nėra puolimų vieni kitų. Todel gal „Darbininkui“ skauda širdį, kad nėra ko rašyti, buk katalikai yra persekiojami, kad jiems nėra lygybės. Kadangi visi pas mus lygūs, tai p. K. pasakymas apie kilpas atpuola.

Kodėl pereitas Seimas davė Dr. Šliupui \$100.00. Todel, kad jis yra Aušrininkas, SLA. Garbės narys, senas lietuvių darbuotojas ir jeigu Amerikos lietuviai galėtų pamiršti Šliupo darbus tautos reikalams, tai būtų peranksti padaryta, nes jis yra užsistarnavęs labai didelės pagarbos.

Pasakykite, ponai iš „Darbininko“, argi Dr. Šliupas ne lietuvis? Pamirškite apie jį, kad jis laisvamanis. Žiūrėkim lietuvių akimis. Ar jam Lietuvos valdžia moka pensiją už tai, kad jis laisvamanis? Ne. Už tai, kad jis yra aušrininkas, kad jis su kun. Burba lietuvių atskyrė nuo lenkų.

Kelia trūkumą „Darbininkas“ ir Federacijos vietinis skyrius net rezoliuciją išnešė. Perspėja katalikus, kad prie SLA. nesirašyti, kad netikslu ir nuodėminga priklausyti prie tokių organizacijų, kurios aktyviai remia bedievybę ir griauja mūsų tikėjimą. Esame pergyvenę visokių kuriozų, bet to kio dar nebuvo: susirinko tužinas bobų, klebonų ir vienas specialistas, kuris savo laiką gerai mokėjo sądytis, suranda, kad katalikams nuodėmė priklausyti prie SLA. ir išneša rezoliuciją. Jūs teologijos žinovai ir dūšių ganytojai turėtumėt bent sarmatytis. Nejaun-

gi mes gyvenam toį gadynėj, kad burelis žmonių gali mums katalikams pasakyti, kas yra nuodėmė. Bet to galima tikėtis iš Federacijos ir „Darbininko“, nes jūsų fanatizmas jums neduoda geriau protauti. Čia ir nuodėmės ir tie nelaimingi \$400.00 sukasi, kuriuos Semas paskyrė Etinės Kultūros draugijai. Bet kas tame blogo? Juk tų tautiškų centų yra sumokėję dar ir tos draugijos nariai. Ko taip bijotis, kad Lietuva turės laisvas kapines, civilę metrikaciją. Juk tai geri dalykai. Taigi nei katalikai, nei laisvi nesirupinkit taisy \$400.00. Bet kodėl tylite, kad Seimas davė \$400.00 Vilniaus vadavimui, \$500.00 Clevelando Kultūros Darželiui, \$100 Liet. Kambariui Pitts. Universitete? Pagaliau, kiek jūsų Seimai davė Darželiui, Vilniaus vadavimui ir kitiems kultūriniais ir tautiniams reikalams? Nieko! SLA. katalikų sumokėti tautiškai centai nuėjo į geras vietas. Ir SLA. nariai katalikai yra liuosi nuo Federacijos diktatūros ir jų tikybos reikalai nėra varžomi. Ponai, nejuokinkit savęs: nejaun-

gi mūsų tikėjimas gali sugriūti, jei SLA. davė \$400.00? Aš patarčiau nesirupinti apie tuos katalikus, kurie yra SLA. nariais, nes jie netiki Federacijos rezoliuciją, kad nuodėmė priklausyti prie SLA. Jeigu jūs rupintumėtės savo reikalais — būtų daug geriau. Pasizūrukite, kas jūsų namuose darosi, apie kaimynus nesirupinkite — mes, SLA. tikintieji nariai, esame tvarkoje ir kviečiame katalikus į SLA. rašytis, mes garantuojam jūsų tikybos laisvę.

SLA. Darbuotojų Domei.

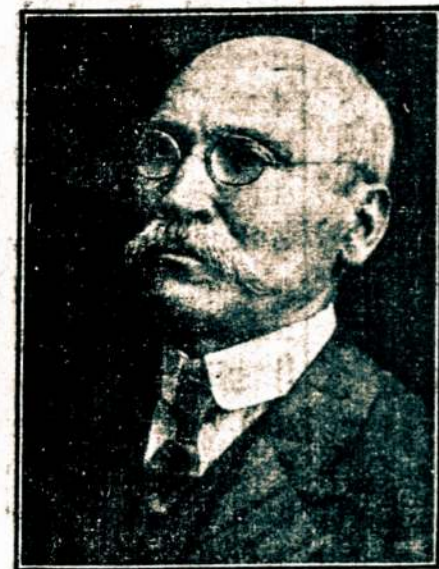
Gerbiamieji SLA. veikėjai ir organizatoriai, šis „Darbininko“ išėjimas prieš SLA. už tai, kad davė \$400.00, tai tik kabalukas. Jiems kas kita rūpi. Jiems rūpi ir gaila, kad mūsų Jubiliejinis Vajus eina pasekmingai, kad į SLA. rašosi jaunuomenė ir priguli beveik visi Bostono profesionalai. O prigrūdami prie SLA., jie turi garbę ir naudą, nes SLA. yra viena iš didžiausių lietuviška organizacija. Musų obalsis: lietuvis pas lietuvi! Todel, nepaisant šios nevykusios iš „Dar-

MAMERTAS A. RAGINSKAS
Buves SLA. Iždo Globėjas ir Kontrolės Kom. narys, pasižymėjęs SLA. ir visuomenės veikėjas.

KAROLIS VARAŠIUS
Buves SLA. Iždo Globėju, pasižymėjęs veikėjas kit. organizacijose.

TAMAS ASTRAMSKAS
Buves SLA. Sekretorius, Iždo Globėjas ir „Tėvynės“ redaktorius.

J. J. PAUKŠTIS
Buves SLA. Iždo Globėju, „Vie-nybės“ leidėjas.

JUOZAS DANIELIUS
Buves ilgus metus SLA. Iždo Globėju, laikraštiniams ir visuomenės veikėjas.

Pavyzdinis SLA. Jubiliejinio Albumo Puslapis

Čia matome SLA. Aukšinio Jubiliejaus Albumo puslapį, kuris parodo Albumo išvaizdą ir turinį. Techniškai Albumo puslapiai išrodo nepalyginamai gražiau, nes atvaizdai išsina geriau, kuomet spausdinami ant slidžios, storos popieros ir brangių spalvuotų juodųjų. Albumas bus gražiais kietais apdais su auksu raidėmis papuoštais. Sekančiuose „Tėvynės“ numeriuose įdėsime įvairaus turinio ir išvaizdos kitus Albumo puslapius. Kaip matome, puslapių apyvada kampuose papuošti tautiniais ženklais: Gedimino Vartais, Žirgvaikiu, Vytauto Didžiojo skydu ir Lietuvos Karžygių skydu.

Albumas bus virš 300 puslapių, kuriame tilps keli tūkstančiai Susivienijimo ir Amerikos lietuvių visuomenės veikėjų atvaizdų. Albumo pradžioje telpa trumpa Susivienijimo istorija ir surašai visų buvusių ir esamų SLA. viršininkų su jų atvaizdais. Žinoma, ne visų senųjų viršininkų atvaizdus galėjome gauti, bet didžiumą jų matysite Albume. Albume bus še skyriniai: 1) S. L. A. įkurėjai ir pirmųjų Seimų delegatai; 2) SLA. Pildomosios Tarybos; 3) SLA. Veteranai; 4) SLA. Pastoviosios Komisijos; 5) SLA. bendras veikimas (kuopų ir veikėjų atvaizdai); 6) SLA. Jubiliejiniai Metai; 7) Amerikos lietuvių profesionalai; 8) Visuo-

menės veikimas (visuomenės veikėjai, menininkai, sportininkai ir kt.); 9) Komercinis skyrius, kuriame tilps lietuvių biznio įstaigų ir biznierių atvaizdai.

Atvaizdus patalpinimui į Albumą galima siųsti iki lapkričio 22 d., šių metų, sekamomis sąlygomis: visas puslapis \$25, gauna 5 egzempliorius Albumo; pusė puslapio \$15, gauna 3 egz. Albumo; ketvirtadalis puslapio \$10, gauna 2 egz. Albumo; pavienio asmens atvaizdo patalpinimas \$5, gauna vieną egz. Albumo. Kviečiami Amerikos lietuvių veikėjai, profesionalai ir biznieriai prisiųsti savo atvaizdus patalpinimui Albume, kuris bus įamžinta Amerikos lietuvių gyvenimo istorija paveikluose. Kiekvienam lietuviui garbė patekti į tokį istorinį Albumą.

Iki lapkričio 22 d., š. m., ši nepaprastą Amerikos lietuvių istorinį Albumą galima užsiprenumeruoti tik už \$2.50. Vėliaus Albumo kaina bus žymiai augštesnė. Paprastai tokių Albumų kaina esti nuo \$5 augšty. Dabar kiekvienas gali šį Albumą užsiprenumeruoti tik už \$2.50, taigi tik už pusę kainos, kokia už tokių albumus imama.

Siųskite atvaizdus ir pinigus už jų patalpinimą Albume bei prenumeratas ir visais kitais Albumą liečiančiais reikalais kreipkitės šiuo adresu:

SLA. Jubiliejaus Komisija, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

SLA. 50 Metų Jubiliejus

Lapkričio 22 d., šiemet, su-eina lygiai penkiasdešimt metų nuo įsikurimo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Tai bus svarbi istoriška diena, kurią kiekvienas organizacijos narys turėtų atsiminti ir išanksto prisirengti, kad tinkamai paminėtų jos reikšmę. Ta diena turėtų būti speciale SLA. Jubiliejine švente.

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje yra visų mūsų augštai įvertinama ir giliai širdyse ger-

bininko“ propagandos, rašykime narius į SLA. tvirtovę, kur yra jaunuomenės ateitis; mūsų sudėti pinigai liks ne svetimiems, bet mūsų vaikams. Čia galim sutilpti visi. Susivienijime yra daugiau gerų norų ir tolerancijos, negu kur kitur. Sveikinu mūsų kuopų darbuotojus su geru pasirodymu. Dirbkim tol, kol atsieksim tikslą — 3,000 naujų narių iki naujų metų!

S. Mockus,
SLA. Iždo Globėjas.

biama kaip kultūrinė, fraternalė, musų pačių įsteigta ir išauklėta organizacija. Mes ją puosiname tautine mūsų spalva, papročiais, lietuviška tradicija ir dedame pastangas, kad tie idealai joje niekad nebūtų išgyvendinti. Mes norime, kad jo pastogė sutilptų visi lietuviai nuo jauniausio iki seniausio. Dabartinių laikų mūsų jau nuomenės užte užia visuose kampuose, o mes norime tą jau nesniąją kartą pritraukti į S. L. A., kad ji su mumis kartu dirbtų, suprastų mūsų idėjas ir tėtų organizacijos darbą ta vaga, kuria mes palaikome per 50 metų. Sukaktuvių dienoje mes visi turėtume sušukti už mūsų organizaciją — visi kartu, kad tas mūsų obalsis pasiųktų toli už SLA. ribų, kad mūsų atbalsiai ilgai ir plačiai gausių pas visos Amerikos lietuvių.

Kas Reikėtų Daryti?

Žinoma, daugelis kuopų šios progos nepraleis ir be rūpesno, bet galima spėt, kad di-

desnė dalis visai nutylės. Aš manau, kad kiekviena kuopa privalėtų turėti vienokios ar kitokios rūšies tos dienos paminėjimą — draugišką vakarėlį, prakalbas, balių, koncertą ar panašiai. Ta diena reikėtų pasvęsti daugiau mūsų pačių pasiganėdinimui iš darbo ir rezultato sukurtu per 50 metų. 50 metų jubiliejinėje dienoje visi SLA. pastogė esanti profesionalai — daktarai, advokatai, mokytojai, artistai ir kiti, manau, turėtų specialiai prisidėti prie šios dienos paminėjimo. Daug profesionalų yra talentingų, kurie galėtų pajavai rengti visą smarkumą. Kuopos, kurios neišgali nieko nuveikti iš savo pusės, privalėtų kreiptis prie Centro pagalbos dabar. Yra, pavyzdžiui, kuopų, kuriose randasi net po keletą ar keliolika profesionalų, kuomet kitose visai nėra. Reikalui esant SLA. Centras gal but gautų patarpininkauti arba tarti ir nurodyti, kur ir pas

ką kreiptis. Nėra abejonės, kad SLA. Pildomoji Taryba jau turi numaciusi projektą šios dienos paminėjimui. Nežiūrint to, kuopos pačios privalėtų sukrusti ir daryti visas galimybes iš savo pusės.

Aukšinio Konkursas Vajus reikalinga kiek galint išjudinti. Man vis atrodo, kad šitas vajus turėjo daug nepraktiškumų, nekalbant apie jo rezultatus. Palikime kaltę nelabai depresijai ir blogiems laikams. Žiūrint iš kitos pusės, S. L. A. Jubiliejinis Seimas jau praėjo, kas reiškia, kad 50 metų organizacijos gyvavimo sukaktuves jau paminėjome, bet faktiškai juk dar 22 d., šiemet, sueis lygiai 50 metų, kaip Susivienijimas Lietuvių Amerikoje gyvuoja, ir tą dieną mes rengiamės iškilmingai minėti. Man rodosi, kad SLA. 50 metų Jubiliejinis Vajus naujų narių gavimui turėtų tik prasidėti su lapkričio 22 diena ir tęstis mažiausiai metus laiko. SLA. Pild. Taryba, man rodos, turėtų paskelbti S. L. A. naują vajų, pradedant nuo jubiliejinės dienos ir baigiant su sausio 1 d., 1938 metais. Naujo vajuos mašina turėtų būti gyva, su energija ir gerai tepama, kad ji galėtų sukstis su daug didesne nauda, nei kad senasis konkursas. Naujasis vajus, gal but su nauja tam tikslui administracija, galėtų pasiimti su savimi visus dar gyvus Aukšinio Konkursą organizatorius ir veikti toliau. Tikiu, kad tinkamas vajus galėtų duoti desėta tūkstančių naujų narių į mūsų organizaciją. Dr. D. Pilka.

Daktiloskopija Savo Yra Jau Atgyvenusi

Iki šiol buvo įsitikinimas, kad daktiloskopija yra geriausia priemonė piktadariams su-sekti. Daktiloskopijos nuotraukų pilna kiekvienos kriminalinės policijos įstaigoje, sekiodama tarptautinio masto nusikaltėlius įvairių šalių policija tiek viena kitai tų piktadarių pirštų antspaudas. Ir tikrai: daktiloskopija kovai su nusikaltimu labai patarnavo, bent iki šiol. Deja, toji priemonė pasirodė ne amžina. Amerikos gangsteriai padėjo nemažai pinigų, iki daktiloskopiją pavertė niekais. Nesikeičiantį piršto piešinį Amerikos banditų pasamdyti chirurgai išmoko pakeisti. Pirštų operacija, pasirodė nesunkus daiktas ir policijai sumaišė kortas.

Tačiau Amerikos mokslininkai, pasišventę kovai su nusikaltimais, rado naują ir šį kartą jau labai patikimą būdą nustatyti asmenybę. Jie išaiskino, kad akies gyvulių tinklą kiekvienas žmogus turi savimą ir jis visą amžių nekinta. Tokiu būdu kartą pagauto nusikaltusio žmogaus asmenybę bus tiksliausiai nustatyta, jei jį vėl už kokią piktadarystę policija sučiups. Tokiam nepadės net padirbti dokumentai, ar pakeistas vardas. Ir tas žymes pakeisti juk nelengva, kaip pirštų galus operuoti. Kažin, ar atsisars piktadaris, kuris, norėdamas panaikinti savo asmens žymes, ryšis išsi-badyti akis. A. L.

— Dabar eina Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Aukšinis Konkursas. Visų narių ir veikėjų butina pareiga prirašyti savo draugus ir pažįstamus prie organizacijos.

Prašau Dalyvauti SLA. Penkto Apskričio Išvažiavime

SLA. kuopų Penktas apskritis (New Yorko ir New Jersey valstijose) rengia didelį išvažiavimą, kuris įvyks sekmadienį, rugsėjo 13-tą dieną, Pramo Lasevičiaus vietoje, Liberty Park, 1144 Liberty Avenue, Hillside, N. J. Pradžią pirmą valandą popietį. Įžanga veltui. Programos bus įvairios: kalbos, dainos, šokiai, gėrimai ir užkandžiai. Kalbės SLA. Sekr. Dr. M. J. Vinikas.

SLA. 5-to apskričio valdyba ir metiniam suvažiavimui išrinkta komisija šį išvažiavimą pasirūpino surengti tokiu laiku ir vietoje, kad būtų parengiamas nepakenkus, o taipgi šitas parvažiavimas nėra daromas su tikslu pasipelnymo. Šitas išvažiavimas yra daromas, kad bent sykį metuose visi susivažiavę tyrane ore ir pamiršę kasdieninio gyvenimo reikalus, galėtume linksmai ir naudlingai praleisti laiką. Todel SLA. 5-to apskričio valdybos ir rengimo komisijos vardu prašau visus SLA. narius ir svečius bei plačią lietuvių visuomenę dalyvauti šiame išvažiavime.

A. S. Trečiokas, SLA. 5-to apskr. pirmininkas.

P. S. — Pataisymas kaip nuvažiuoti: Važiuojantiems Pūlaski Skyway iki Newarko Air Port, pravažiavus Air Port, reikia imti pirmas į dešinę pasisukimas į 29 N. J. ir į 22 U. S. kelią ir tuo keliu važiuoti apie 3 mylias iki pirmo šviesai pakabintai virš kelio ir čia pasisukti į kairę į Bloy Street ir važiuoti iki pasibaigia, atsidūrę į Liberty Ave. ir čia į dešinę matysite Liberty Parką. A. S. T.—kas.

IVAIRIOS ŽINIOS IS AMERIKOS LIETUVIŲ GYVENIMO

SLA. Medis Clevelando Daržely

Kaip jau žinoma, ir plačiai Amerikos lietuvių visuomenei yra žinoma, Susivienijimo Seimas, matęs Clevelando Lietuvių Kultūrinį Darželį baigiamą, iš Tautišky Centų Fondo paskyrė Darželio reikalams \$500.00. Tai didžiausia pavienė auka, kokią Darželis gavo, ir ta auka pastumėję Darželio darbą pirmyn.

Dabar smagu yra pranešti, kad baigiant Darželį įrengti, jame bus pasodintas Susivienijimo Lietuvių Amerikiečių Medis. Darželio Sąjunga jau keli metai atgal, dar tik savo gyvavimo pradžioje, buvo nuta-

rus pasodinti Darželyje atminčios medžius mūsų didžiosioms kultūrisoms organizacijoms ir tas bus išpildyta, atsidėkojant Susivienijimui už jo didelę auką. Medis išdys kaip tik jubiliejinuose metuose!

Toks medis bus pasodintas atminčiai ir LRKSA, ir šiose dienos rūpinamasi gauti aukų iš katalikų Susivienijimo, per jo kuopas, nes katalikiškas Susivienijimas neturi tokio fondo, iš kurio galėtų aukauti Darželio pagražinimui.

Darželio atidarymo iškilmė, kaip žinoma, yra paskirtas vainikas iš SLA. Centro, kas pri- duos iškilmėms puošnumo ir Susivienijimas tuo budu bus pilniausiai ir gražiai atstovaujamas iškilmėje.

Dar šiuomi atsikreipiame į SLA. kuopas ir gerus patriotingus lietuvius bendrai, prašydami prisidėti su auka Darželio išpušimui. Federalė valdžia davė darbininkus ir dalį medžiagos mūsų Darželiui išstatyti, Clevelando lietuviai per kelis metus dėję pinigų, aupirko ir įgijo Darželiui kitas reikmenis, bet pinigų dar trūksta galutinam Darželio išpušimui. Šį rudenį norim Darželį pilnai baigti, taigi kiekvienas doleris labai reikalingas, ir gerbiamieji prašome nepagalvėti vieną kartą ant visados prisidėti su savo parama. Darželis bus atmintis ilgiems laikams, užtai mes norim padaryti jį kuopuikiausiu.

Savo aukas galite siųsti į židininko P. P. Mulolio vardu, persiunčiant sekretoriaus adresu: 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

K. S. Karpus—sekretorius.

PRANESIMAS KLIUBAMS MASS. VALSTIJOJ.

Kaip jau žinoma iš apgarsinimų, kurie išsiuntinėti visiems lietuvių kluubams Massachusetts valstijoje, yra rengiamas milžiniškas piknikas suvienytų kluubų visos Mass. valstijos, kuris įvyks sekmadienį, rugsėjo 20 d., visiems gerai žinomoj vietoj, Voses Pavilion, Maynard, Mass. Šis piknikas yra svarbus kiekvienam Mass. valstijos kluubui, kaip parodymas kluubų spėkų, todėl kiekvienos kolonijos lietuvių kluubo pareiga pasidaruoti, kad piknikas būtų tikrai skaitlingas. Nežiūrint koks oras nebus, piknikas vistiek įvyks, nes parke yra pakankamai triobėsių ir didelė šokių salė, tai lietus šiam piknikui negali pakenkti.

Piknike šokiams gros p. J. Dirvelio orkestras, taipgi bus išpildytas muzikališkas programos. Bus įvairūs sporto žaislai jaunuoliams. Bus pakankamai skanių užkandžių ir viso-

kių gėrimų. Kviečiami netik Mass. valstijos lietuviai, bet ir iš kitų valstijų atvykti į šį pikniką, kuris manome bus nepaprastas ir didžiausias piknikas, koks kada yra buvęs šioje apylinkėje. Piknikas prasidės 11 val. dieną, rugsėjo 20 d., š. m. — visi nepamirškite ir pasistengkite piknike dalyvauti. K. P. Simkonis.

LANKĖSI SVEČIAI.

Rugsėjo 4 d. apsilankė „Tėvynės“ Redakcijoj bursys SLA. 203 kuopos iš Sebastopol, Pa., veikėjų, butent: finansų sekretorius p. Juozas Galinskas ir išlininkas p. Jurgis Šiugždinis, taipgi lankėsi ponios Ona Galinskienė, Elena Šiugždinienė, Josephine Sinkevičienė ir Pilypas Sinkevičius. Gerb. svečiai buvo atvykę automobiliu aplankyti savo giminių, gyvenančių Newark, N. J., tai budami taip arti SLA. Centro pasirijo apsilankyti į Centre. Besikalbant SLA. 203 kuopos veikėjai nusiskundė, kad jų mieste angliakasykloms nedirbant sunku darbuotis ir SLA. reikalais, jau nekalbant apie sunkią padėtį priklausančių prie SLA. lietuvių.

SPALIŲ 9-TOS DIENOS MINĖJIMO REIKALU.

Newark, N. J. — Vilniui Valduoti Sąjungos Newarko skyrius smarkiai rengiasi minėti spalio 9-tos dienos prisiminimą. Jau yra pasidėję pasakyti atitinkamas kalbas: „Vėlyvės“ red. J. Tysliava ir darodosi Amerikos lietuviams nelingas. Nežiūrint koks oras nebus, piknikas vistiek įvyks, nes parke yra pakankamai triobėsių ir didelė šokių salė, tai lietus šiam piknikui negali pakenkti.

V. V. S. N. sk. laikinoji valdyba ir nariai posėdžiauja. Sekant visų jau esančių ir būkančių visų jau esančių ir būkančių narių prisišaukti, narių posėdis įvyks šio penktadienio vakare, Lietuvių šv. Jurgio draugijos salėje. Prašomi visi dalyvauti. Atskiri kvietimai nebus siunčiami.

A. S. Trečiokas — L. V. sek.

FILMININKAS JANUSKEVIČIUS RAŠO IS LIETUVOS.

Rugpjūčio 26 d. rašo iš Kau-no SLA. veikėjas, filmininkas J. Januskevičius Jr., pranešdamas sekamas žinias:

„Nuo pat pavasario filmuojau Lietuvos vaizdus. Vasara buvo labai karšta, puikus oras filmuoti. Bet nuo rugpjūčio 15 d. oras labai atvėso — tikras ruduo prasidėjo. Šią vasarą pasisekė nufilmuoti daug naujų ir gražių vaizdų, kurie, manau, labai patiks Amerikos lietuviams, ypatinai dar ir delto, kad jie yra spalvuoti. Po kelių savaitių grįžtu į Ameriką, kad laiku prisirengus naujas Lietuvos kalbines filmas parodyti Amerikos lietuviams.“

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS VELTUL.

Su pradžia šių mokslo metų New Yorko švietimo Taryba kooperuojant su WPA suaugusiųjų švietimo projektu, pradeda vėjų mokymui ateivių ir vietinių skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai, bei prirengimui ateivių pilietybei, kad jie, pasitęję piliečiais, galėtų naudotis seno amžiaus pensijomis ir kitais socialės apsaugos akto teikiama palengvinimais biednuomenė. Pamokos teikiamos veltui ir galima mokytis be augščiaū minėtų dalykų dar: įvairių mokslo šakų, meno, amatų, namų ruošos, komercijos, higienos ir įvairių kitų dalykų. Visokios pamokos teikiamos visai veltui kiekvienam virš 17 metų amžiaus.

Pamokos prasidės rugsėjo 14 d. Registracija prasideda su But“.

rugsėjo 9 d., galima užsiregistruoti pamokoms visose „Vocational“ augštesnėse mokyklose ir administracijos biure: 257 West 40-th St., New York. Patartina kiekvienam pasinaudoti šiomis pamokomis, kurias galima gauti visai veltui.

PASILINKSMINIMO VAKARĖLIS.

Brooklynio Lietuvių Jaunų Vyrų Draugija ruošia smagų pasilinksminimo vakarėlį šeštadienį, rugsėjo 12 d., Klubo kambariuose, 425 Grand St., Brooklyn. Bus šokiai, visi atsilankiusieji galės smagiai patsišokti. Mergažoms bus teikiama dovanos. Bus minkštų gėrimų ir užkandžių. Nuosirdžiai kviečiame visus atsilankyti. Rengėjai.

PITTSBURGH, PA.

Petro Rimšos Paroda.

Jau Amerikos lietuviams yra žinoma, kad šią vasarą Amerikoje lankosi Petras Rimša su savo skulptūros išdirbiniais. Tai vienas iš geriausių lietuvių skulptorių. Jau daugelis kolonijų gavo progos pamatyti tuos jo gražius darbelius. Tai laimė tenka Pittsburgho ir apylinkės lietuviams, nes pasidarbavus vietiniams veikėjams, P. Rimša apsisistojė Pittsburghe pas p. Pivaroną ir ta proga surengta jo kūrinių paroda. Pittsburgho Universitete (kuriam bus ir Lietuvių Kambarys) paroda atsidarė rugsėjo 2 dieną ir tęsis iki rugsėjo 14. Valandos į parodą: nuo 10 ryto iki 10 vakare. Per visą tą laiką, tai yra 13 dienų. Atidara sekmadieniais ir šventomis dienomis. Įėjimas į parodą visiems dykai, per duris nuo 5-th Ave.

Lietuvių komitetas susideda iš šių ypatų: Petras Pivaronas pirm., K. Vaišnora sek.; nariai kun. Vaišnora, A. Marčiulaitis, A. E. Shults, J. Gražauskas, J. Virbickas, K. Stravinskas, V. Zambliavskas, S. Stankunas, J. Petraitis (Homestead), O. Barzilauskas, panelės Vaišnoraite, Stulgickaitė, Stravinskaitė, Simanavičiūtė, E. Balevičia, P. Dargis, S. Bakanas ir A. Paleckis. Juozas Virbickas.

CLEVELAND, OHIO.

Lietuviai ir Didžiųjų Ežerų Paroda.

„Dirvos“ lietuviškas programos Pasaulio Gatvės Clevelando Didžiųjų Ežerų Parodoje rugpjūčio 22 d. sutraukė daug lietuvių vietinių ir iš aplinkinių miestų: matėsi boriai lietuvių iš Detroito, Akrono, Springfieldo, Pittsburgho ir kitur.

Programo žiūrėtojus sudarė tukstantinės minios visokių tautų lankytojų.

Lietuviškas programos buvo išpildomas trimis atvejais, didėleje platformoje Pasaulio Gatvių centre-aištėje. Lietuvių jaunimo Birutės šokių grupė suėjo į Pasaulio Gatvių skyrių, nešini Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, visi pasirėdę tautiškaus rubais, kas tuoj patraukė šimtų žmonių atydą. Kuomet lietuvių grupė susirinko ant platformos ir prasidėjo programos, visa didelė aikštė užsipildė tukstančiais įvairių tautų žmoniu.

Programas prasidėjo apie 6:45 val. vakare ir tęsėsi apie pusę valandos laiko. Birutietės pašoko: Noriū Miego ir Suktinį. Grojo Alfonsas Krakauskas ir Petras Slauta.

Petras Luiza buvo vedėjas-pranešėjas. Toliau, dvi Birutietės, Elena Butkus ir Lucille Ziburkaitė pašoko specialią klasišką šokį, pritaikytą žinomai muzikai, „O Tu Tu Mano Turi But“.

Toliau, „Dirvos“ redaktorių padarė trumpą pranešimą apie Lietuvą ir lietuvius: paminėjo kokia yra Lietuvos vėliava, kokia didumo Lietuva, jos gyventojų skaičius, ir kur Lietuva surasti Europos žemėlapy.

Ši programo dalis baigta su Klumpakojų, kurį Birutietės pašoko taip kaip jį Kaune šoko Lietuvos Skautės pereitą vasarą, ką „Dirvos“ redaktorių matė ir parvežė į Clevelandą.

Birutietės mokina ir vadovauja Ona Karpinė.

Antra programo dalis buvo 8:30 val. vakare, kuomet Bronė Rasilutė, kontralto, padainavo porą tipiškių lietuviškų dainų. Trečiu atveju, 9:30 val. dainavo mūsų baritonas Norbertas Skirbantas, ir užbaigė abudu su p-le Rasilute sudainuodami „Bernužėli, Nesvėliok“.

Gerėjasi Lietuvių Nameliais.

Pasaulių Gatvės ramlas išstatyti du lietuviški namai, kuriuose lietuvių daro biznį ir kartu garsina mūsų tautą. Viename jų, kurį užlaiko K. Obelienis, yra užkandžių, saldažių gėrimų ir kavos. Antrame, didesniame, kurį užlaiko Juozas Blaškevičius ir Jonas Brazauskas, viduje yra įvairių dalykų iš Lietuvos, laukę ant šaligatvio po dideliu užtiesalu stalukai svečiams susėsti, ir čia galima išsigerti visokių gėrimų ir užsikasti.

Reporteris.

Kuopu Susirinkimai

Pittsburgh, Pa. SLA. 195 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 2 val. popietį, A. Pipers name, 3807 Butler St. Visi nariai malonėkit atsilankyti ir užsimokėti užtiktas mokestis. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų apsvartymai. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA, nes dabar, laike konkurso, per pusę nupigintas įstojimas.

R. Paplauskas — sek.

Hartford, Conn. SLA. 124 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 13 d., 2 val. popietį, YMCA name. Visi nariai ir narės malonėkit atsilankyti, nes bus renkami delegatai į 1-to apskričio suvažiavimą, kuris įvyks spalio mėn. Taipgi yra ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Nežmirškite užsimokėti užtiktas mėnesines mokestis, kad neliktumet suspenduoti.

A. Sabeika — sek.

Greenfield, Mass. SLA. 297 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks rugsėjo 13 dieną, 2 valandą popietį. Prašau visus gerbiamus narius dalyvauti ir užsimokėti mėnesines mokestis. Taipgi turime ir kitų svarbių reikalų aptarimui. Atsiveskite savo draugus prirašyti prie SLA 297 kuopos. A. Dėlinas — sek.

S. L. A. KALENDORIUS

KUOPŲ BEI APSKRIČIŲ PARENGIMAI

Worcester, Mass. — SLA. 57 kuopa rengia didelį ir paskutinį šių metų pikniką rugsėjo 20 dieną, 1936 m., Jurgio Babrausko Palangos Parke, Leicester, Mass. Piknikas prasidės 12 valandą dieną ir trauksis iki vėlomos nakties. Gros Stanley Butkaus orkestra visokius smagius lietuviškus šokius. Taipgi bus visokių gėrimų ir valgių, nes 57 kuopos Veikiantioji Komisija yra pasirėngusi visus atsilankiusius pasitikti ir mandagiai patarnauti. Kviečiame SLA. 318 kuopos nars, narius ir visus geros valios lietuvius ir lietuvaites imti dalyvumą mūsų piknike ir linksmai laiką praleisti. — Jonas Degesinas.

WILKES BARRE, PA. — SLA.

115 kuopos balius įvyks spalio 17 dieną, Crystal Ballroom, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa., 7:30 val. vakare. Įžanga tik 25c. Balius bus labai linksmas. Gausi muzika grieš lietuviškus ir amerikoniškus šokius. Bus prakalbos ir už dyką gėrimo. Žodžiu sakant, bus labai didelė pramoga ir todėl kviečiame visus vietinius ir apylinkės lietuvius šiame parengime dalyvauti. — Kviečia Baliaus Komisija.

Nervuotas — Jauslas?

Štai Greita Pagelba.

Kam būti nervuotam ar jauslam? Naujasis NUGA-TONE moksliškai pastiprintas su VITAMINAI A ir D duos skubią pagalbą. Tai tiesioginis vaistas nervuotoms ašiniams ir veikia kaip pastiprintojas visai nervų sistemai. Nervingumas padaro žmogus jauslūs ir priklaus. Sustiprink savo nervus su nauju NUGA-TONE ir tuoj visi nasmagumai liks užmirštu dalyku. NUGA-TONE neturi blogo skonio. Sudarytas tabletkėse ir lengvas vartoti. Jei nebūsi patenkintas pasekmėmis, pinigai bus grąžinti. Pasiduo- da ir karantuoats pas visus vaistininkus. Neatidėliok, įsigyk bonką. Šiandien. Dabokis padirbimų. Reikal- lauk tikrojo NUGA-TONE dabar sustiprintą su VITAMINAI A ir D.

Nuo užkietėjimo imk UGA-SOL. Tai idealus lūosnotojas. 25c ir 50c.

Aplankyk Lietuvą PER KLAIPĖDĄ LIETUVIAMS GERAI ŽINOMA ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

(Per Gothenburgą, Švediją)

Patogi ir Greita Kelionė

Pigios Laivakorėjų Kainos

Laivų išplaukimai iš New York

DROTTNINGHOLM Rugsėjo 26

GRIPSHOLM — — — Spalio 1

KUNGSHOLM — — — Spalio 21

GRIPSHOLM — — — Spalio 29

Platesnės žinias apie kelionę teikia veltui ir, parduoda laivakortes visi mūsų autorizuo- ti laivakorėjų agentai ir visi švedų . merikos Linijos Sky- riiai.

SWEDISH AMERICAN LINE

636 Fifth Ave. and 4 W. 51-st Street, Rockefeller Center, N. Y. City.

Paieškojimai

Paieškau savo žmonos, Rožės Tenanienės, ir dukrėlės, Jeanne Tenanienės, kurios mane apleido liepos 7 d. 1936 m. Meldžiu tuojaus atsilankyti arba įteigti kas kitas žino kur jos randasi ir man praneš, suteiktu tam asmeniui \$2500 už informaciją.

MICHAEL TENANIS,

82 Town Hill Ave., Danbury, Conn.

CASIMIR P. PALMER

DETECTIVE BUREAU

170 Broadway, New York, N. Y.

Telefonas: BArclay 7-4177

Naktinis—ACademy 2-6325

Biuro savininkas yra prityręs lietuvis detektyvas Kazys Pilenas. Doro vertimus ir patarnauja visokiuose reikaluose. Patarimai dykai.

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skaus- Kaujų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukumui, nes skau- dėjimai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND

mostis lengvai pašalina vir- minėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnia padė- kavones pasveikę. Kaina 50c. per paštą 55c. ar dvi už \$1.05.

Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEI- KATOS“ augalas gydytis, kai- na 50 centų.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street, CHICAGO, ILL.

DABAR kainuoja dar mažiau telefono patarnavimu pasima- geti. Namuose telefono idėjimo kaina New Yorko mieste yra numazinta nuo \$5.00 iki \$3.50 — 30% nuolaida, tai yra ma- žiau, negu trys penktukai per dieną palaikys.

Priešais mažą kainą, palyginkite visa tai, ką telefonas jums padaro. Jis palaiko jus artimuose santykiuose su draugais ir gi- minėmis. Jis „bėgiola“ vietoje jūsų pasiuntinio, pagelbsti jums susipirkti reikmenis. Jis yra staigus sąryšis pagelbai pasitai- kius staigiai ligai, garsui ar apipilėsimui. O jūsų vardas telefono knygoje (Telephone Directory) pagelbsti jūsų draugams ar pa- sitaikusioms biznio progoms jus surasti.

Jeigu jūs apsieinate be telefono, imkite progą dabar, kaip yra padaryta 30% nuolaida sulungimo patarnavime. Tik pašu- kite „Business Office“, arba pakalbėkite su bile telefono kom- panijos darbininku.

NEW YORK TELEPHONE COMPANY

IDĖKITE TĄ TELEFONĄ ATGAL ŠIANDIEN

Mažiau, negu 3 penktukai per dieną palaikys telefoną jūsų namuose